

Riadne predbežné stanovisko

I. DÔSLEDKY NA LEGISLATÍVU A ADMINISTRATÍVNU PRAX SR

1. Názov

Návrh NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY o zriadení rámca opatrení na posilnenie európskeho ekosystému výroby výrobkov emisne neutrálnych technológií (akt o emisne neutrálnom priemysle)

2. Číslo a dátum zverejnenia dokumentu EK, (prípadne číslo a dátum zverejnenia dokumentu Rady EÚ)

COM(2023) 161 final, 16. marec 2023

číslo medziinštitucionálneho spisu: LPEU/2023/175

3. Označenie výboru alebo pracovnej skupiny

Pracovná skupina pre konkurencieschopnosť a rast (časť priemysel)

4. Gestorský ÚOŠS

Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky

5. Ostatné zainteresované ministerstvá:

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky

Ministerstvo financií Slovenskej republiky

Úrad pre územné plánovanie a výstavbu SR

6. Charakteristika prijímaného aktu

Navrhovaným aktom je nariadenie, ktoré je v súlade s článkom 192 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „EÚ“ alebo „Únia“). Ide o riadny legislatívny postup schvaľovania Európskym parlamentom (ďalej len „EP“) a Radou EÚ (ďalej len „Rada“).

7. Metóda schvaľovania

Kvalifikovaná väčšina.

8. Zhrnutie obsahu a cieľ a návrhu

Nariadenie o emisne neutrálnom priemysle je jednou z ťažiskových regulácií v rámci I. piliera „*Priemyselného plánu v kontexte Zelenej dohody určeného pre vek emisnej neutrálnosti*“¹. Návrh nariadenia vytvára jednotný regulačný rámec na posilnenie európskeho ekosystému výroby emisne neutrálnych technológií prostredníctvom opatrení na uľahčenie investícií a inovačnej kapacity, stimulácie dopytu a zvyšovania úrovne zručností a rekvalifikácií.

Návrh stanovuje konkrétny cieľ výrobnnej kapacity strategických emisne neutrálnych technológií² v EÚ do roku 2030, ktoré dosiahnu/priblížia sa úrovni 40 % ročnej potreby EÚ zavádzania zodpovedajúcich technológií potrebných na dosiahnutie cieľov Únie v oblasti klímy a energetiky do roku 2030, ako aj zabezpečenie voľného pohybu takýchto technológií uvádzaných na jednotný trh.

¹ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a výboru regiónov: Priemyselný plán v kontexte Zelenej dohody určený pre vek emisnej neutrálnosti (COM (2023) 62 final z 1. februára 2023)

² V zmysle Prílohy I Nariadenia

Rozšírenie výrobných kapacít emisne neutrálnych technológií (ďalej len „ENT“) sa netýka len **rozšírenia výroby konečných technológií, ale aj špecifických komponentov a strojových zariadení kľúčových pre výrobu čistých technológií.**

Osobitný význam budú mať **strategické ENT, definované v Prílohe I**. Sú to solárne fotovoltické a tepelné technológie, veterné technológie, technológie batériových úložísk, tepelné čerpadlá a technológie geotermálnej energie, elektrolyzéry a palivové články, udržateľné technológie bioplynu, technológie zachytávania a uskladnenia uhlíka a sieťové technológie.

Návrh nariadenia sa zameriava na naplnenie všeobecného cieľa prostredníctvom siedmich pilierov:

1. pilier – uľahčenie investícií v prípade ENT

S cieľom urýchliť a zjednodušiť povoľovacie procesy pre projekty ENT budú členské štáty (ďalej len „ČŠ“) povinné zriadiť vnútroštátny orgán, ktorý bude fungovať ako jednotné kontaktné miesto (one stop shop) a bude celý proces povolení koordinovať. ČŠ budú musieť zabezpečiť elektronizáciu procesov a online dostupnosť informácií. Doba trvania povoľovacích procesov pre projekty výroby ENT bude skrátená a harmonizovaná pre všetky ČŠ, pričom pre strategické projekty výroby ENT podľa Prílohy I budú tieto lehoty skrátené ešte viac. ČŠ v zmysle návrhu nariadenia budú minimalizovať administratívne prekážky v rámci procesov (duplicitné vyžadovanie štúdií a dokumentov, neprimeranosť zdĺhavého posudzovania vplyvov na životné prostredie a pod.)

2. pilier – zníženie emisií CO₂

Strategickú dekarbonizáciu priemyslu jednoznačne uľahčujú projekty zachytávania, využívania a ukladania CO₂. Projekty uskladňovania CO₂ zlyhávajú vzhľadom na prístup k povoleniam a nedostatok informácií o existujúcich úložiskách, alebo možnostiach budovania úložísk. Prvotné projekty sú potom nákladné a rizikové. V rámci návrhu nariadenia sa **stanovuje cieľ dosiahnuť kapacitu ukladania 50 miliónov ton CO₂ ročne do roka 2030**. K naplneniu tohto cieľa bude prispievať, aj každý producent zemného plynu a ropy primerane k výške svojej produkcie a ČŠ by mali informovať o implementácii takýchto projektov.

3. pilier – uľahčenie prístupu na trhy

Na uľahčenie prístupu ENT na jednotný trh EÚ je potrebné zvýšiť, resp. stimulovať dopyt verejného a súkromného sektora po udržateľných výrobkoch zabezpečením uplatňovania kritérií prínosov projektov k udržateľnosti a odolnosti v rámci procesu verejného obstarávania, aukcií, ako aj poskytovaných stimulov zo strany štátu. Pri projektoch ENT by mali ČŠ **zohľadňovať v hodnotiacich kritériách príspevok k udržateľnosti a odolnosti, a to v rámci verejného obstarávania a prípravy schém pomoci pre domácnosti a spotrebiteľov na nákup finálnych produktov ENT váhou na úrovni 15 % až 30 %.**

4. pilier – zvýšenie úrovne zručností pre vytváranie kvalitných pracovných miest v oblasti ENT

Súčasťou transformácie európskeho hospodárstva bude aj zvýšený dopyt po kvalifikovanej pracovnej sile. Dôležité bude nielen vzdelávanie budúcich generácií pre potreby zeleného a digitalizovaného hospodárstva, ale aj rekvalifikácia súčasných pracovníkov. Základom pre rozvoj potrebných zručností bude zakladenia **Európskych akadémií pre emisne neutrálny priemysel**, ktorých počiatočné financovanie bude zabezpečené zo strany Európskej komisie (ďalej len „Komisia“). Akadémia budú vytvárať programy vzdelávania, obsah a materiály, ktoré budú poskytované pre odbornú prípravu

a vzdelávanie, ako aj pre pracovníkov v rámci verejných obstarávaní a tvorby schém pomoci.

5. pilier – podpora inovácií

S cieľom podporiť inovácie návrh nariadenia umožňuje ČŠ vytvoriť experimentálne regulačné prostredia pre emisne neutrálne technológie. Takéto experimentálne regulačné prostredia pomôžu vyvíjať a testovať emisne neutrálne technológie pred ich uvedením na trh, najmä s ohľadom na možnosti a potreby malých a stredných podnikov, ktoré budú mať prednosť pri ich využívaní.

6. a 7. pilier – vytvorenie špecifickej štruktúry na vykonanie stanovených cieľov z hľadiska riadenia aj monitorovania

Plnenie cieľov stanovených v rámci návrhu nariadenia bude organizačne zastrešovať platforma „Emisne neutrálna Európa“, ktorá bude zložená zo zástupcov Komisie a ČŠ. Platforma bude poradný subjekt, v rámci ktorého sa môžu vytvoriť menšie pracovné skupiny zamerané na konkrétne oblasti emisne neutrálneho priemyslu.

Monitorovanie pokroku v zavádzaní ENT by mali ČŠ zabezpečiť zberom dát o výrobných kapacitách, dovoze a vývoze, priemernom trvaní povolovacích procesov, počte založených experimentálnych regulačných prostredí, množstve vtláčeného CO₂ a na ročnej báze ich poskytovať Komisii.

Úspešné splnenie ambiciózných cieľov EÚ v oblasti klímy a dosiahnutie bezpečného a odolného energetického systému bude založené na potrebe budovať výrobné kapacity výrobkov ENT. **Návrh nariadenia zabezpečuje harmonizovaný rámec pre vytvorenie prostredia, ktoré umožní rýchly prechod na odolný a dekarbonizovaný energetický systém a dosiahnutie klimatických cieľov.** Dopyt po ENT v Európe a na celom svete rastie a je nutné rýchle a koncepčné riešenie, aby sa zabezpečila bezpečnosť dodávok a konkurencieschopnosť hospodárstva EÚ.

9. Navrhovaný dátum implementácie

Dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v Úradnom vestníku EÚ.

10. Metóda transpozície do práva Slovenskej republiky (SR) a predpokladaný dátum transpozície

Nariadenie je priamo uplatniteľný právny akt, nie je potrebné ho transponovať do národnej legislatívy.

II. STANOVISKO SLOVENSKEJ REPUBLIKY

11. Vecná analýza návrhu

Nariadenie o emisne neutrálnom priemysle zabezpečí, že EÚ posilní svoj ekosystém ENT, zvýši odolnosť a bezpečnosť európskeho energetického systému a prispeje k zníženiu emisií CO₂.

V nariadení o emisne neutrálnom priemysle sa navrhujú tieto opatrenia:

- zvýšenie investičnej istoty, zlepšenie zamerania a koordinácie politiky prostredníctvom stanovenia jasných cieľov a mechanizmov monitorovania,
- zníženie administratívneho zaťaženia v prípade navrhovania projektov výroby ENT aj zjednodušením administratívnych požiadaviek a uľahčením vydávania povolení, zriaďovaním experimentálnych regulačných prostredí a zabezpečením prístupu k informáciám,

- uľahčenie prístupu na trhy pre osobitné opatrenia týkajúce sa verejného dopytu prostredníctvom postupov verejného obstarávania a aukcií a schém na podporu súkromného dopytu spotrebiteľov,
- uľahčenie a umožnenie projektov zachytávania a ukladania CO₂ aj prostredníctvom zvýšenia dostupnosti geologických úložísk,
- podpora inovácií aj prostredníctvom experimentálnych regulačných prostredí,
- zvýšenie úrovne zručností vytvárania kvalitných pracovných miest v oblasti ENT,
- koordinácia priemyselných partnerstiev zameraných na emisnú neutralnosť.

12. Právna analýza návrhu

a) Právny základ predkladaného návrhu

Týmto návrhom nariadenia sa sleduje všeobecný cieľ, ktorým je vytvoriť právny rámec rozvoja výroby ENT v Únii v záujme podpory cieľov Únie v oblasti dekarbonizácie do roku 2030, cieľa dosiahnuť klimatickú neutralitu do roku 2050 a v záujme zabezpečenia odolnosti energetického systému Únie.

Tento všeobecný cieľ sa premieta do špecifických cieľov: uľahčenie investícií v prípade ENT (prvý pilier), zníženie emisií CO₂ (druhý pilier), uľahčenie prístupu na trhy (tretí pilier), zvýšenie úrovne zručností pre vytváranie kvalitných pracovných miest v oblasti ENT (štvrtý pilier), podpora inovácií (piaty pilier) a vytvorenie špecifickej štruktúry na vykonanie týchto cieľov z hľadiska riadenia aj monitorovania (šiesty a siedmy pilier).

Vhodným právnym základom je článok 114 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „zmluva“), na základe ktorého Únia môže prijať harmonizačné opatrenia s cieľom vytvoriť rovnaké podmienky v Únii, pri ktorých sa môže úspešne rozvíjať výroba ENT. To napomáha inováciám a uľahčuje zelenú transformáciu.

Špecifický cieľ zabezpečenia riadneho fungovania vnútorného trhu stanovením harmonizovaných pravidiel zvýšenia výrobnnej kapacity ENT v Únii umožní riešiť existujúcu fragmentáciu vnútorného trhu na základe podstatných prvkov týkajúcich sa napríklad postupov vydávania povolení pre výrobcov ENT. Zvýši sa tým právna istota a zjednoduší administratívne zaťaženie pre výrobcov, ktorí by chceli vybudovať nové alebo rozšíriť existujúce výrobné zariadenia v Únii. Zároveň sa tým vytvárajú podmienky uľahčenia prístupu k financovaniu. Právnym základom tohto piliera je článok 114 zmluvy, podľa ktorého je možné prijať harmonizované opatrenia, ktorých cieľom je zabezpečiť vytvorenie a fungovanie vnútorného trhu.

S cieľom pomôcť pri znižovaní emisií CO₂ v Únii sa v rámci 2. piliera vymedzuje cieľ Únie pre kapacitu vtláčania CO₂ spolu s opatreniami potrebnými na jeho dosiahnutie.

Na splnenie tretieho špecifického cieľa, ktorým je uľahčiť prístup ENT na jednotný trh, je potrebné stimulovať dopyt verejného a súkromného sektora po udržateľných výrobkoch zabezpečením, aby verejní obstarávatelia pri obstarávaní výrobkov ENT dôsledne uplatňovali kritériá zabezpečujúce vysokú úroveň ich udržateľnosti a odolnosti.

Štvrtý špecifický cieľ je zameraný na vytvorenie synergií medzi ČŠ a harmonizáciou podpory kvalifikovanej, vyškolenej a pružnej pracovnej sily a pracovných trhov reagujúcich na podmienky hospodárskych zmien pri prechode na čistú energiu.

Podpora inovácií v rámci piateho piliera si takisto vyžaduje koordináciu ČŠ pri zriaďovaní experimentálnych prostredí s cieľom zabezpečiť rovnaké podmienky v Únii.

Šiestym a siedmym pilierom sa napokon vytvára harmonizovaná riadiaca štruktúra a jednotné požiadavky na monitorovanie pokroku dosiahnutého pri plnení spoločného cieľa zvýšenia výroby ENT.

b) Zásada subsidiarity a zásada proporcionality

Ciele návrhu nariadenia nemôžu dosiahnuť ČŠ samostatne, keďže problémy sú cezhraničnej povahy a nie sú obmedzené na jednotlivé ČŠ alebo na skupinu ČŠ. Navrhované akcie sa zameriavajú na oblasti, v ktorých je preukázateľná pridaná hodnota v konaní na úrovni Únie z dôvodu rozsahu, rýchlosti a miery potrebného úsilia.

Poskytnutie komplexnej reakcie na energetickú krízu, ktorá negatívne postihuje EÚ, si vyžaduje rýchlu a koordinovanú jednotnú akciu rôznych zainteresovaných strán v spolupráci s ČŠ.

Opatrenia na úrovni EÚ môžu najlepšie stimulovať európskych aktérov k spoločnej vízii a implementačnej stratégii. Takéto konanie je potrebné na zabezpečenie špičkových kapacít, čím sa obmedzí, prípadne vylúči rozdrobenie snáh, súperenie v poskytovaní dotácií členských štátov a suboptimálne vnútroštátne riešenia.

Návrh nariadenia je koncipovaný tak, aby sa ním posilnil európsky ekosystém výroby ENT prostredníctvom opatrení na uľahčenie investícií, stimuláciu dopytu a zvyšovanie úrovne zručností a rekvalifikáciu pracovnej sily v Európe.

V rámci prvého piliera sa podporí budovanie rozsiahlych produkčných kapacít ENT prostredníctvom zjednodušenia administratívnych postupov a postupov vydávania povolení. Tu je potrebný spoločný prístup Únie, aby sa zabezpečili rovnaké podmienky na jednotnom trhu.

V súvislosti s druhým pilierom, ktorý je zameraný na zvýšenie kapacity vtláčania CO₂, je nutné koordinovať aktivity EÚ a podporiť tak snahy na vnútroštátnej úrovni.

Akcie zamerané na urýchlenie investícií do výroby ENT sa môžu primerane navrhovať a realizovať len na úrovni Únie vzhľadom na rozsah ich potreby, a na to, že tieto výrobné zariadenia budú v podstate slúžiť vnútornému trhu EÚ.

Zriadením špecializovaných akadémií zručností a prostredníctvom vytvorenia platformy „Emisne neutrálna Európa“ sa v kontexte štvrtého piliera bude koordinovať úsilie o zabezpečenie kvalifikovanej pracovnej sily potrebnej pre európsky emisne neutrálny priemysel.

S cieľom vytvoriť rovnaké podmienky pre inovácie ENT v Únii sa v rámci piateho piliera umožní vytvorenie experimentálnych regulačných prostredí najmä s ohľadom na možnosti a potreby malých a stredných podnikateľov (ďalej len „MSP“).

Zabezpečenie jednotného uplatňovania nariadenia v celej Únii, ako aj výmenu vedomostí umožní zriadenie platformy „Emisne neutrálna Európa“, ktorá bude výsledkom spoločného úsilia šiesteho piliera spojiť Komisiu a ČŠ pri implementácii jednotlivých opatrení.

Kontrolu plnenia cieľov Únie v oblasti výroby ENT a ukladania CO₂ zabezpečí mechanizmus jednotného monitorovania v rámci siedmeho piliera.

c) Výber nástroja

Návrh má formu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady. Ide o najvhodnejší právny nástroj pre prvý pilier vzhľadom na potrebu jednotného uplatňovania nových pravidiel, najmä vymedzenia strategických projektov v oblasti emisnej neutrálnosti, ako aj jednotného

postupu na ich uznanie a na podporovanie priemyselných odvetví v rámci vnútorného trhu a zároveň aj na účely vytvorenia celých hodnotových reťazcov výroby prostredníctvom uspokojenia potrieb účastníkov trhu z celej EÚ.

Výber nariadenia ako právneho nástroja pre druhý a tretí pilier je odôvodnený tým, že iba nariadenie so svojimi priamo uplatniteľnými právnymi ustanoveniami môže poskytnúť nevyhnutný stupeň jednotnosti potrebný na zníženie emisií CO₂ a na zriadenie a prevádzkovanie iniciatívy Únie zameranej na stimuláciu dopytu rovnomerne na celom vnútornom trhu.

Štvrtý pilier sa takisto môže najlepšie riešiť prostredníctvom nariadenia, pretože podporuje rozvoj zručností rovnomerne v celej Únii. Nariadenie je najvhodnejším nástrojom na účely podpory inovácií na vnútornom trhu v prípade piateho piliera, šiesteho piliera, ktorým sa vytvára riadiaca štruktúra umožňujúca ČS a Komisii koordinovať svoje činnosti a aj v prípade siedmeho piliera, v rámci ktorého sa vytvárajú mechanizmy jednotného monitorovania. Mechanizmus nariadenia si nevyžaduje transpozíciu prostredníctvom vnútroštátnych opatrení a je priamo uplatniteľný.

13. Analýza jednotlivých ustanovení predkladaného návrhu

1.1. Kapitola I – Predmet úpravy, rozsah pôsobnosti a vymedzenie pojmov

V článku 1 sú stanovené ciele návrhu nariadenia a rozsah jeho úpravy. Jednotným regulačným rámcom opatrení na inováciu a rozširovanie výrobnéj kapacity ENT sa má dosiahnuť všeobecný cieľ EÚ, t. j. zníženie čistých emisií skleníkových plynov do roku 2030 aspoň o 55 % v porovnaní s rokom 1990 a celková klimatická neutrálnosť do roku 2050.

Pre splnenie všeobecného cieľa sa opatreniami v návrhu nariadenia má docieľiť zvýšenie výrobnéj kapacity strategických ENT (Príloha I) na **referenčnú úroveň 40 % ročných potrieb Únie v oblasti zavádzania zodpovedajúcich technológií**. Návrh nariadenie nestanovuje striktne dosiahnutie tejto úrovne a snahou je **priblíženie sa k tejto úrovni do roku 2030**.

Na úrovni referenčnej hodnoty sa zohľadňujú orientačné ciele pre konkrétne technológie uvedené v recitály 17, **ako solárne fotovoltaické technológie, technológie súvisiace s veternou energiou a tepelnými čerpadlami a batériové technológie a elektrolyzéry, vychádzajúc najmä z cieľov REPowerEU**. Táto hodnota sa nerovná priemeru uvedených cieľov, keďže:

- i. rozsah pôsobnosti prílohy je širší ako päť technológií, ktorých orientačné ciele pre konkrétne technológie boli stanovené v recitály 17;
- ii. v prípade niektorých strategických ENT (solárna fotovoltaika) 40 % predstavuje realistické, ale ambiciózne úsilie o rozšírenie príslušnej výrobnéj kapacity;
- iii. v celkovej hlavnej referenčnej hodnote sa zohľadňuje potreba rozšírenia výrobnéj kapacity nielen v prípade konečných výrobkov, ale aj pri špecifických komponentoch. V prípade niektorých z nich, ako sú doštičky, ingoty alebo solárne články v prípade solárnej fotovoltaiky, či anódy a katódy pre batérie, dosiahnutie 40 % hlavnej referenčnej hodnoty predstavuje realistický, ale veľmi ambiciózný cieľ;
- iv. hlavná referenčná hodnota v spojení so spôsobmi monitorovania uvedenými v článku 31 pomôže už v počiatočnej fáze určiť existujúce alebo potenciálne zraniteľné miesta alebo výzvy spojené s odolnosťou strategických ENT a v prípade potreby prijať opatrenia.

Rámec opatrení prispeje súčasne aj k zabezpečeniu voľného pohybu ENT na jednotnom trhu.

Článkom 3 sa vymedzujú hlavné pojmy nariadenia. V definícii ide najmä o stanovenie technológií spadajúcich pod pojem „**emisne neutrálné technológie**“, tak aby zahŕňal

všetky kľúčové technológie, na ktoré sa návrh nariadenia vzťahuje. Ustanovujú sa aj strategické projekty v oblasti emisnej neutrálnosti, postup vydávania povolení, komplexné hodnotenie, kapacita vtláčania CO₂, integrácia energetického systému a výrobná kapacita, na ktorú je naviazaný hlavný cieľ nariadenia.

Ďalej sa pre potreby rámca opatrení zacielených na inovácie stanovuje definícia „inovačné emisne neutrálne technológie“ a „experimentálne regulačné prostredie pre ENT“.

1.2. Kapitola II – Základné podmienky pre výrobu emisne neutrálnych technológií

Kapitola ustanovuje dva základné rámce na podporu zvýšenia budovania výrobných kapacít ENT. V oddiele 1 sú definované opatrenia na zníženie administratívnej záťaže a povinností, oddiel 2 vymedzuje špecifické podmienky pre tzv. strategické projekty s významným prínosom pre emisne neutrálny priemysel.

V oddiele 1 sa vytvárajú podmienky pre zjednodušené postupy vydávania povolení pre projekty výroby ENT.

Ustanovuje sa povinnosť ČŠ určiť jeden vnútroštátny orgán vystupujúci ako **jednotné kontaktné miesto**, ktorý bude poverený koordináciou a uľahčovaním vydávania povolení, až po vypracovanie a vydanie komplexného rozhodnutia, zabezpečenie verejnej dostupnosti informácií a možnosti predkladať všetky dokumenty elektronicky, bez zbytočných duplicít (článok 4). Stanovený orgán poskytuje aj informácie a jednoduchý postup urovnávania sporov v súvislosti s postupom vydávania povolení vrátane prípadných alternatívnych mechanizmov riešenia sporov. ČŠ zabezpečujú poskytovanie informácií online, centralizovaným a jednoducho prístupným spôsobom. Ide o informácie o administratívnych postupoch pre projekty, akými sú postup vydávania povolení, financovanie a investičné služby, možnosti financovania na úrovni EÚ a ČŠ, služby na podporu podnikania.

V návrhu nariadenia sa stanovujú podrobné lehoty postupov vydávania povolení podľa povahy navrhovaného projektu (článok 6). Lehoty sú stanovené pre projekty výroby ENT na 12, resp. 18 mesiacov, v závislosti od očakávanej ročnej výrobnéj kapacity výroby. V prípade projektov rozširovania výrobnéj kapacity existujúcich zariadení sa lehota skracuje o polovicu. ČŠ má možnosť predĺženia lehoty v individuálnych prípadoch, ak by mohlo dôjsť k mimoriadnym rizikám, maximálne však o 6 mesiacov.

Návrh je v súlade s právnymi predpismi Únie o vydávaní povolení, ako je smernica (EÚ) 2018/2001 o energii z obnoviteľných zdrojov³, nariadenie o TEN-E⁴, smernica pre zemný plyn⁵ a nariadenie Rady o vydávaní povolení na zavádzanie energie z obnoviteľných zdrojov⁶, s návrhmi zmeny smernice o energii z obnoviteľných zdrojov v súvislosti s plánom REPowerEU⁷, s navrhovaným nariadením o polovodičoch⁸ a s navrhovaným nariadením o kritických surovinách.

3 Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (prepracované znenie) (Text s významom pre EHP) (Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 82)

4 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/869 z 30. mája 2022 o usmerneniach pre transeurópsku energetickú infraštruktúru, ktorým sa menia nariadenia (ES) č. 715/2009, (EÚ) 2019/942 a (EÚ) 2019/943 a smernice 2009/73/ES a (EÚ) 2019/944 a ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) č. 347/2013 (Ú. v. EÚ L 152, 3.6.2022, s. 45)

5 Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/73/ES z 13. júla 2009 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh so zemným plynom, ktorou sa zrušuje smernica 2003/55/ES (Text s významom pre EHP) (Ú. v. EÚ L 211, 14.8.2009, s. 94)

6 Nariadenie Rady (EÚ) 2022/2577 z 22. decembra 2022, ktorým sa stanovuje rámec na urýchlenie zavádzania energie z obnoviteľných zdrojov (Ú. v. EÚ L 335, 29.12.2022, s. 36)

7 Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa mení smernica (EÚ) 2018/2001 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov, smernica 2010/31/EÚ o energetickej hospodárnosti budov a smernica 2012/27/EÚ o energetickej efektívnosti [COM(2022) 222 final z 18. mája 2022]

8 Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zriaďuje rámec opatrení na posilnenie ekosystému polovodičov v Európe (akt o čípoch) [COM(2022) 46 final z 8. februára 2022]

Návrh nariadenia stanovuje základné postupy pre posudzovanie vplyvov na životné prostredie (článok 7). V prípade ak sú projekty výroby ENT zahrnuté do vnútroštátnych, regionálnych a miestnych plánov vrátane zonácie, článok 8 ustanovuje postup posudzovania projektu v zmysle rôznych existujúcich regulácií, v rámci jedného kombinovaného posúdenia.

V oddiele 2 sa stanovujú kritéria výberu a vykonávania strategických projektov v oblasti emisnej neutrálnosti.

Článok 10 ustanovuje kritériá výberu, ktorých základom je zvýšenie výrobnnej kapacity ENT a splnenie aspoň jedného z nasledujúcich kritérií: strategický projekt prispieva k technologickej a priemyselnej odolnosti energetického systému Únie, zníženiu závislosti od jedinej tretej krajiny a/alebo projekt má významný prínos ku konkurencieschopnosti dodávateľského reťazca EÚ v oblasti emisne neutrálneho priemyslu. Prínos v druhom prípade je posudzovaný splnením aspoň troch zo štyroch kritérií: zvýšenej podstatnej výrobnnej kapacity ENT; výroba ENT s vylepšenou udržateľnosťou a výkonnosťou; zavádzanie opatrení na prilákanie a zvyšovanie zručností, alebo projekt uplatňuje komplexné výrobné postupy z oblasti nízkouhlíkového a obehového hospodárstva.

Strategickým projektom v zmysle nariadenia je aj projekt ukladania CO₂, ak sa geologické úložisko nachádza v Únii, prispieva k dosiahnutiu cieľa v zmysle článku 18 a bola už podaná žiadosť v súlade so smernicou 2009/31/ES.

ČŠ musia povinne uznať projekt ako strategický projekt v oblasti emisnej neutrálnosti, ak sa projekt nachádza v „menej rozvinutých a prechodných regiónoch“ a na územiach Fondu pre spravodlivú transformáciu, využíva financovanie z Inovačného fondu alebo je súčasťou dôležitých projektov spoločného európskeho záujmu (ďalej len „IPCEI“⁹), európskych vodíkových údolí alebo vodíkovej banky. Jedinečným kritériom je, že ide vždy o technológiu stanovenú v Prílohe I.

V návrhu nariadenia sa vymedzujú postupy, ktoré sa majú uplatňovať v rámci projektov, aby ich členské štáty mohli uznať ako strategické projekty v oblasti emisnej neutrálnosti.

Strategickým projektom v oblasti emisnej neutrálnosti sa udelí prioritný status podľa článku 12, tak aby sa zabezpečili najrýchlejšie postupy vydávania povolení v súlade s vnútroštátnym právom a právom EÚ, pričom tieto projekty budú môcť využívať predvídateľné lehoty vydávania povolení (článok 13).

Na účely vydávania povolení sa môžu považovať aj za **projekty najvyššieho národného významu** za predpokladu, že budú splnené podmienky stanovené v právnych predpisoch EÚ. ČŠ môžu bez toho, aby boli dotknuté pravidlá štátnej pomoci, vykonávať činnosti na zrýchlenie a prilákanie súkromných investícií do strategických projektov v oblasti emisnej neutrálnosti, aby urýchlili ich realizáciu.

Predkladatelia strategických projektov v oblasti emisnej neutrálnosti budú takisto môcť využívať finančné poradenstvo v rámci platformy „Emisne neutrálna Európa“ zriadenej podľa kapitoly VII.

1.3. Kapitola III – Kapacita vtláčania CO₂

V kapitole III sa stanovuje cieľ na úrovni Únie týkajúci sa ročnej vtláčnej kapacity úložísk CO₂ v objeme 50 miliónov ton CO₂, ktorý sa má dosiahnuť do roku 2030 a obsahuje

9 z anglického Important Projects of Common European Interest

opatrenia na vykonanie tohto cieľa (článok 16).

Článok 17 určuje informačné povinnosti ČŠ týkajúce sa kapacít ukladacia CO₂ na ich územiach. Do 3 mesiacov od nadobudnutia účinnosti nariadenia musí ČŠ zabezpečiť prístupnosť informácií o územiach s možnosťou povolenia geologických úložísk a má povinnosť zaviazat' subjekty s povolením na vykonávanie výhradného práva vyhľadávania, prieskumu a ťažby CO₂¹⁰ na prístupnosť všetkých geologických údajov týkajúcich sa vyradených výrobných prevádzok, alebo prevádzok, ktorým bolo takéto vyradenie oznámené.

ČŠ sú povinné do 6 mesiacov od nadobudnutia účinnosti nariadenia, a následne každý rok predkladať Komisii správu o prebiehajúcich projektoch zachytávania CO₂ spolu s odhadom príslušných potrieb týkajúcich sa vŕlačnej a uskladňovacej kapacity. Rovnako ČŠ v správe informujú o prebiehajúcich projektoch ukladania CO₂ vrátane stavu vydania povolení v súlade so smernicou 2009/31/ES¹¹ a očakávaného dátumu uvedenia do prevádzky.

Stanovuje sa povinnosť pre producentov ropy a zemného plynu s povolením v súlade s článkom 1 bod 3 smernice 94/22/ES¹⁰ na zabezpečenie individuálneho príspevku na dosiahnutie cieľa stanoveného v článku 16 nariadenia (článok 18). Komisia stanovuje výpočet podielu na príspevku, na základe podielu subjektu na produkcii surovej ropy a zemného plynu v EÚ za obdobie 2020 – 2023, ČŠ predloží identifikáciu týchto subjektov s uvedeným údajom o objeme. Komisia stanoví povinný podiel na kapacite vŕlčania CO₂.

Identifikované subjekty v zmysle článku 18 predložia Komisii plán spôsobu dosiahnutia stanoveného príspevku kapacity vŕlčania CO₂. Dva roky od nadobudnutia účinnosti nariadenia a potom každý rok predkladajú Komisii správu o pokroku pri plnení svojho príspevku.

Komisia má právo prijímať delegované akty na doplnenie nariadenia o spôsob, akým sa zohľadňujú dohody medzi subjektmi **producentov ropy a zemného plynu s povolením v súlade s článkom 1 bod 3 smernice 94/22/ES a investície do uskladňovacej kapacity držanej tretími stranami, ako aj špecifikovanie obsahu správ podávaných subjektmi o pokroku plnenia príspevkov.**

1.4. Kapitola IV – Prístup na trhy

Kapitola IV obsahuje opatrenia zamerané na zrýchlenie prístupu ENT na trhy. Návrh nariadenia stanovuje povinnosť posudzovať príspevok k udržateľnosti a odolnosti projektov v rámci postupov verejného obstarávania ENT, aukcií na zavádzanie obnoviteľných zdrojov energie (ďalej len „OZE“) a prípravy podporných schém pre domácnosti/spotrebiteľov na nákup konečných výrobkov ENT.

Odsek 2 článku 19 definuje kumulatívne kritéria, podľa ktorých je posudzovaný príspevok k udržateľnosti a odolnosti. Návrh nariadenia stanovuje kritéria posúdenia príspevku a to: environmentálna udržateľnosť, vplyv a kvalita plánu realizácie v prípade inovačných riešení, ako aj príspevok k integrácii energetického systému, a v neposlednom rade kritérium príspevku

10 Smernica Európskeho parlamentu a Rady 94/22/ES z 30. mája 1994 o podmienkach udeľovania a používania povolení na vyhľadávanie, prieskum a ťažbu uhľovodíkov (Ú. v. ES L 164, 30.6.1994, s. 3)

11 Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/31/ES z 23. apríla 2009 o geologickom ukladaní oxidu uhličitého a o zmene a doplnení smernice Rady 85/337/EHS, smerníc Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES, 2001/80/ES, 2004/35/ES, 2006/12/ES, 2008/1/ES a nariadenia (ES) č. 1013/2006 (Text s významom pre EHP) (Ú. v. EÚ L 140, 5.6.2009, s. 114)

ponuky k odolnosti, ktorý vychádza z prihliadnutia na podiel výrobkov s pôvodom z jedného zdroja dodávok.

Pre zákazky verejného obstarávania strategických ENT (Príloha I) (článok 19), alebo pre posúdenie vyhodnotenia ponúk aukcie na OZE (článok 20), sa príspevku k udržateľnosti a odolnosti prideluje váha na úrovni 15 % - 30 %. Stanovená úroveň váhy kritéria pre posúdenie ponuky nemusí byť dodržaná v prípade, ak nadobudnutie znamená neprimerané náklady (náklady vyššie ako 10 %), alebo obstaranie ponuky by malo za následok nezlučiteľnosť a technické ťažkosti pri prevádzke a údržbe.

ČŠ sú povinné zapracovať v rámci schém podpory pre domácnosti alebo spotrebiteľov na nákup konečných výrobkov ENT v Prílohe I minimálne hodnotiace kritérium významného príspevku k udržateľnosti a odolnosti (**článok 21**) podľa kritérií odseku 2 článku 19. V prípade takýchto výrobkov sú ČŠ oprávnené poskytnúť dodatočnú finančnú kompenzáciu v rámci podpornej schémy, maximálne vo výške 5 % nákladov spotrebiteľa na konečný výrobok ENT.

1.5. Kapitola V – Zvýšenie úrovne zručností pre vytváranie kvalitných pracovných miest v oblasti emisne neutrálnych technológií

V kapitole V sa navrhujú opatrenia, ktorých cieľom je zabezpečiť dostupnosť kvalifikovanej pracovnej sily potrebnej pre technologické odvetvia v oblasti emisnej neutrálnosti v Únii.

Komisia podľa článku 23 poskytuje počiatočné financovanie na zriadenie európskych akadémií emisne neutrálneho priemyslu. Hlavnou činnosťou akadémií je vytvárať programy vzdelávania a ich obsah, učebné a školiace materiály na odbornú prípravu a vzdelávanie pracovníkov pre emisne neutrálny priemysel, ako aj kvalifikáciu odborných pracovníkov jednotných kontaktných centier a verejných obstarávateľov.

Súčasťou činnosti akadémií je aj zabezpečenie využívania programov vzdelávania, obsahu a odborných materiálov poskytovateľmi odbornej prípravy v ČŠ a vypracovávať a využívať certifikáty vrátane mikrocertifikátov akadémie o nadobudnutí kvalifikácii.

Podľa článku 24 majú ČŠ povinnosť do 31. decembra 2024 a následne každé dva roky posúdiť rovnocennosť programov vzdelávania vytvorených akadémiami vo vzťahu ku kvalifikáciám, ktoré sú povinné v hostiteľskom štáte na prístup k regulovaným činnostiam v rámci povolania osobitného záujmu pre emisne neutrálny priemysel. V prípade uznania rovnocennosti ČŠ umožní uznávanie certifikátov vydaných poskytovateľmi v rámci realizácie programov európskych akadémií emisne neutrálneho priemyslu.

Platforma „Emisne neutrálna Európa“ sa v súlade s článkom 25 aktívne podieľa na podpore zručností pre emisne neutrálny priemysel. V zmysle návrhu nariadenia v oblasti podpory zručností prognózuje vývoj pracovného trhu emisne neutrálneho priemyslu, monitoruje činnosti európskych akadémií, mobilizuje zainteresované strany na účely tvorby programov vzdelávania, podieľa sa na uznávaní certifikátov v ČŠ, prispieva k vytvoreniu európskych profesijných profilov, podporuje primerané pracovné podmienky a aktiváciu mládeže, žien a seniorov na novom pracovnom trhu.

1.6. Kapitola VI, VII, VIII – Inovácie

V kapitole VI sa stanovujú experimentálne regulačné prostredia pre emisne neutrálne technológie na podporu inovácií v oblasti ENT. Návrh nariadenia definuje experimentálne regulačné prostredia ako prostredie umožňujúce vývoj, testovanie a validáciu inovačných ENT v kontrolovanom prostredí reálneho sveta na obmedzenú dobu pred ich uvedením na trh alebo uvedením do používania, čím sa posilní regulačné vzdelávanie a potenciál rozšírenia a širšieho zavádzania ENT.

Článok 26 ustanovuje základné princípy vytvorenia experimentálnych regulačných prostredí pre ENT, ako aj podmienky fungovania a dodržiavania existujúcich právnych predpisov.

ČŠ vytvárajú experimentálne regulačné prostredia iniciatívne, na základe žiadosti akejkoľvek spoločnosti, ktorá vyvíja inovačné ENT a bola vybraná v rámci vykonaného výberového konania.

Komisia prijme vykonávacie akty pre špecifikáciu spôsobov a podmienok vytvorenia a prevádzky experimentálnych regulačných prostredí. Pri tvorbe vykonávacích aktov je dodržaný princíp flexibility ČŠ, ako aj zohľadňovanie možností podmienok pre MSP vrátane startupov.

ČŠ, ktoré vytvorili experimentálne regulačné prostredia, majú povinnosť spolupracovať v rámci platformy „Emisne neutrálna Európa“ a každoročne predkladajú Komisii správu o výsledkoch vytvorených prostredí vrátane osvedčených postupov, získaných poznatkov a odporúčaní na ich nastavenia.

Ustanovuje sa povinnosť ČŠ zohľadňovať osobitné záujmy a potreby MSP a poskytovať im primeranú administratívnu podporu na účely účasti na experimentálnych regulačných prostrediach.

1.7. Kapitola VII – Riadenie

Kapitolou VII sa zriaďuje platforma „Emisne neutrálna Európa“, ktorá Komisii umožňuje koordinovať uvedené opatrenia spoločne s ČŠ. Je zložená zo zástupcov ČŠ a Komisie, ktorej zástupca je jej predsedom. Na zasadnutia budú prizývaní aj zástupcovia Európskeho parlamentu.

ČŠ vymenuje svojho zástupcu na vysokej úrovni, pričom v zmysle ods. 2 článku 29 je možné vymenovať aj viac než jedného zástupcu, ak je to potrebné vzhľadom na oblasť problematiky.

Platforma zasadá pravidelne a v prípade potreby môže zriadiť stále alebo dočasné pracovné skupiny.

Činnosti platformy sú opísané v jednotlivých článkoch návrhu nariadenia a tvorí ich predovšetkým zjednodušenie administratívnych postupov a postupov vydávania povolení vrátane jednotných kontaktných miest (článok 14), strategické projekty v oblasti emisnej neutrálnosti (článok 11), koordinácia financovania (článok 15), prístup na trhy (články 19, 20 a 21), zručnosti (článok 25), experimentálne regulačné prostredia pre inovačné emisne neutrálne technológie (článok 26) a poskytovanie poradenstva k príprave výročných správ o konkurencieschopnosti technológií čistej energie v rámci správy o stave energetickej únie¹². Komisia a ČŠ môžu ďalej diskutovať o priemyselných partnerstvách zameraných na emisnú neutrálnosť v rámci platformy (článok 28).

Komisia a ČŠ okrem toho môžu v rámci platformy aktívne vystupovať s cieľom podporovať rozvoj cezhraničných kontaktov medzi podnikmi pôsobiacimi v emisne neutrálnych odvetviach v EÚ, najmä prostredníctvom využívania práce priemyselných aliancií.

Článkom 31 sa určuje, že ČŠ sú povinné zohľadniť znenie nariadenia pri príprave národných energetických a klimatických plánov a ich aktualizácií, najmä pokiaľ ide o rozmer „výskum, inovácia a konkurencieschopnosť“ energetickej únie.

¹² V rámci správy o stave energetickej únie podľa článku 35 a článku 35 ods. 2 písm. m) nariadenia (EÚ) 2018/1999.

1.8. Kapitola VIII – Monitorovanie

ČŠ sú povinné každoročne do konca mája predkladať Komisii správu najmä o: vývoji a trendoch na trhu v oblasti ENT, výrobnéj kapacity ENT a súvisiacich činnostiach, údaje o zamestnanosti a zručnostiach, pokrok v dosahovaní cieľov stanovených v nariadení, hodnote objemu vývozu a dovozu ENT z a do tretích krajín, priemernom trvaní postupov vydávania povolení, ako aj o druhoch, počte povolení, dokončených, zastavených alebo zrušených procesov za posledných 12 mesiacov, počte experimentálnych prostredí, objeme CO₂ trvalo uloženého v podzemí.

Údaje sa povinne zasielajú aj národným štatistickým úradom a Eurostatu.

Komisia na základe predložených správ vypracuje odporúčania ako súčasť výročnej správy o konkurencieschopnosti technológií čistej energie podľa článku 35 ods. 2 písm. m) nariadenia (EÚ) 2018/1999. Súčasne Komisia monitoruje aj pokrok naplnenia cieľov pre uskladňovanie CO₂.

1.9. Kapitola IX – Záverečné ustanovenia

Kapitola IX obsahuje ustanovenia týkajúce sa delegovania právomoci, zmeny iných aktov vrátane nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1724¹³ a smernice 2013/34/EÚ¹⁴, povinnosti Komisie pripravovať pre Európsky parlament a Radu pravidelné správy o hodnotení tohto nariadenia, nadobudnutia jeho účinnosti a uplatňovania.

1.10. Príloha – Strategické emisne neutrálne technológie

Technológie uvedené v prílohe sú postavené na troch hlavných kritériách: 1. úroveň technologickej pripravenosti; 2. prínos k dekarbonizácii a konkurencieschopnosti; a 3. riziká súvisiace s bezpečnosťou dodávok energie. Tieto kritériá boli vybraté na základe celkových cieľov aktu o emisne neutrálnom priemysle týkajúcich sa rozšírenia výrobnéj kapacity ENT v EÚ, najmä tých technológií, ktoré sú komerčne dostupné a majú dobrý potenciál rýchleho rozšírenia.

Prvé kritérium „úroveň technologickej pripravenosti“ označuje metódu odhadnutia vyspelosti technológií a vychádza z klasifikácie používanej Medzinárodnou agentúrou pre energiu (IEA). Rozsah pôsobnosti návrhu nariadenia sa vo všeobecnosti týka tých ENT, ktoré patria do úrovne technologickej pripravenosti 8 (demonštrácia priekopníckej technológie v komerčnom rozsahu, zavedenie v konečnej podobe v plnom rozsahu) alebo do vyššej úrovne.

Prostredníctvom druhého kritéria, dekarbonizácie a konkurencieschopnosti sa určujú tie emisne neutrálne technológie, ktoré sú navrhnuté tak, aby poskytovali značný prínos k cieľu balíka „Fit for 55“ do roku 2030 znížiť čisté emisie aspoň o 55 % v porovnaní s úrovňami z roku 1990.

Tretie kritérium súvisí s bezpečnosťou dodávok a zabezpečuje sa ním technologická a priemyselná odolnosť energetického systému Únie prostredníctvom zvýšenia výrobnéj kapacity komponentu alebo časti v hodnotovom reťazci ENT, v súvislosti s ktorými je Únia vo veľkej alebo zvyšujúcej sa miere závislá od dovozu, najmä od dovozu pochádzajúceho z jedinej tretej krajiny.

13 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1724 z 2. októbra 2018 o zriadení jednotnej digitálnej brány na poskytovanie prístupu k informáciám, postupom a asistenčným službám a službám riešenia problémov a o zmene nariadenia (EÚ) č. 1024/2012 (Ú. v. EÚ L 295, 21.11.2018, s. 1).

14 Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/34/EÚ z 26. júna 2013 o ročných účtovných závierkach, konsolidovaných účtovných závierkach a súvisiacich správach určitých druhov podnikov, ktorou sa mení smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/43/ES a zrušujú smernice Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS (Text s významom pre EHP) (Ú. v. EÚ L 182, 29.6.2013, s. 19).

Na základe týchto kritérií bolo vybratých osem skupín ENT. Príslušné skupiny ENT navyše neoznačujú len konečný technologický výrobok alebo zostavy, ale aj hlavné komponenty dodávateľského odvetvia, ktoré predstavujú ústredný prvok príslušných technológií (napr. ingoty, doštičky a solárne články pre fotovoltické moduly; gondoly, stožiare a lopatky pre veterné turbíny atď.).

14. Pozícia/vyjednávací inštrukcia k predkladanému návrhu

Slovenská republika víta návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o zriadení rámca opatrení na posilnenie európskeho ekosystému výroby výrobkov ENT. Všeobecným cieľom návrhu nariadenia je vytvoriť jednotný právny rámec, prostredníctvom ktorého sa zabezpečí posilnenie európskeho ekosystému výroby ENT nielen konečných výrobkov, ale aj špecifických komponentov a strojových zariadení nutných na ich výrobu.

Návrhom nariadenia boli ENT zadefinované ako kľúčové technológie na dosiahnutie cieľov EÚ, pričom niektoré technológie sú strategické a je nutné im venovať väčšiu pozornosť. Ide o technológie na dosiahnutie plánu REPowerEU. **Z pohľadu SR v návrhu nariadenia absentuje prístup technologickej neutrality a zaradenie jadrových technológií medzi ENT. Jadrová energetika zohráva v podmienkach SR nezastupiteľnú úlohu a v tomto kontexte považuje SR jej zohľadnenie v politikách a legislatíve EÚ za kľúčové. SR bude presadzovať širšie zaradenie jadrových technológií, nielen pod definíciu ENT, ale primárne medzi strategické ENT definované v Prílohe I.**

Cieľom návrhu je okrem posilnenia výrobných kapacít ENT v EÚ aj posilnenie voľného pohybu ENT na vnútornom trhu EÚ. V návrhu však absentujú ustanovenia, ktoré by tento cieľ napĺňali. SR dlhodobo podporuje politiky a opatrenia smerujúce k lepšiemu fungovaniu vnútorného trhu, preto považuje za potrebné, aby návrh obsahoval ustanovenia na zlepšenie voľného pohybu ENT na vnútornom trhu.

Návrh nariadenia má štyri roviny, prostredníctvom ktorých sa podporí rast výrobných kapacít ENT: zvýšená administratívna podpora a zrýchlenie povolovacích procesov, priaznivé inovačné prostredie, stimulácia dopytu a zvyšovanie zručností a kvalifikácií. SR vníma, že všetky tieto štyri roviny odzrkadľujú potreby SR v zmysle SWOT analýzy¹⁵.

Jadrom nariadenia je zníženie administratívnej záťaže a zrýchlenie povolovacích procesov pre projekty zamerané na výrobu ENT, k čomu má prispieť aj vybudovanie jednotného kontaktného miesta tzv. one stop shop, ktoré bude koordinovať komplexný postup a proces vydávania povolení pre projekty v zmysle návrhu nariadenia. **Jednou z identifikovaných slabých stránok SR je preťaženosť orgánov zodpovedných za rôzne povoloacie procesy, ako aj skutočnosť, že tieto procesy sú rozdrobené a komplikované. Z návrhov ustanovení nariadenia sa očakáva silná angažovanosť vnútroštátnych orgánov pri koordinácii povolovacích procesov, usmerňovaní žiadateľov o povolenie a vydávaní finálnych rozhodnutí.**

SR považuje zriadenie jednotného kontaktného miesta za pozitívny krok smerom k propodnikateľskému prístupu a plne podporuje tento návrh. Máme však za to, že navrhovaný termín zriadenia (do 3 mesiacov od nadobudnutia účinnosti nariadenia) je nereálny. Vytvorenie jednotného kontaktného miesta si vyžaduje administratívne činnosti a legislatívne zmeny, ktoré niekedy trvajú oveľa dlhšie. Dôležitou súčasťou bude analýza možností, či je potrebné vytvorenie nového miesta alebo stanovené úlohy budú delegované na už existujúce orgány. Takáto zmena si zároveň vyžaduje plánovanie dodatočných finančných zdrojov a zabezpečenie personálnych kapacít,

¹⁵ Analýza príležitostí vyplývajúcich z Priemyselného plánu európskej Zelenéj dohody, informatívny materiál vzatý na vedomie na rokovaní vlády SR 19.6.2023 (UV-23071/2023)

ktoré navyše musia byť dostatočne kvalifikované na posúdenie predkladaných projektov.

SR súhlasí so zlepšovaním podmienok pre podnikateľské projekty v tomto, ako aj v iných sektoroch z pohľadu zníženia administratívnej záťaže a odstránenia bariér. Na druhej strane, v súvislosti so zrýchlením povolovacích konaní vrátane posudzovania vplyvov na životné prostredie, určuje návrh nariadenia harmonizované a pevne stanovené maximálne lehoty ich trvania. **SR považuje navrhované lehoty za ambiciózne, čo môže v konečnom dôsledku mať negatívny vplyv pre ČŠ, pretože v prípade, že ČŠ nebude schopný dodržať navrhované lehoty hrozí uplatnenie tzv. tichého súhlasu. Nad rámec v návrhu nariadenia stanovených lehôt majú byť, v prípade rozširovania výrobných kapacít už existujúcich výrobných zariadení, lehoty skrátené na polovicu oproti navrhovaným fixným lehotám. SR považuje takéto skrátenie za neopodstatnené a nesúhlasí s takýmto skrátením.** V tejto súvislosti SR podporí návrhy, ktoré smerujú k finančnej aj nefinančnej podpore pre orgány členských štátov zo strany EK.

Rovnako harmonizácia lehôt môže priniesť komplikácie vzhľadom na rozdielnosť procesov a potrebu zmien vnútroštátnych regulácií a systémov. Vo svojej pozícii voči návrhu bude SR presadzovať zmiernenie ambiciózných návrhov lehôt a ich prispôbenie vnútroštátnym podmienkam a reálnemu posúdeniu možností skrátenia v prípade projektov rozšírenia už existujúcej výroby.

Návrh nariadenia definuje aj strategické projekty výroby ENT, ktoré sú uvedené v prílohe. Uznatie projektu za strategický budú ČŠ vykonávať na základe kritérií v zmysle článku 10. **SR predpokladá, že nie každý ČŠ bude disponovať strategickým projektom, z toho dôvodu vo svojej pozícii bude žiadať, aby pozitívny spill-over efekt prínosov do viacerých ČŠ, bol jedným z kritérií uznania.** SR poukazuje aj na spornú požiadavku, aby strategické projekty mali prioritné postavenie pri urovnávaní súdnych a mimosúdnych sporov, ktorá naráža na zásadu nediskriminačného prístupu k spravodlivosti. Návrh nariadenia je v oblasti strategických projektov veľmi všeobecný a nejasný. Nakoľko o statuse strategických projektov budú rozhodovať vnútroštátne orgány, hrozí riziko rozdielnej interpretácie a fragmentácie úpravy. SR bude preto presadzovať, aby nariadenie obsahovalo viac detailov a bolo jednoznačnejšie. Zároveň pre SR je dôležité, aby návrh neobsahoval neprimerané a nereálne povinnosti pre orgány členských štátov, napr. povinnosť prijímať opatrenia na zabezpečenie financovania pre individuálne strategické projekty, ktoré majú problém nájsť financovanie.

Okrem projektov zvýšenia výrobných kapacít ENT sa návrh nariadenia zameriava aj na projekty uskladnenia CO₂. SR má vysoké zastúpenie hard to abate odvetví (oceliarstvo, cementársky a chemický priemysel), ktorých dekarbonizácia je náročná a momentálne sa ako jedno z prijateľných riešení javí možnosť ukladania CO₂. Jedným z cieľov nariadenia je aj podpora rozšírenia kapacít ukladania CO₂. Plnenie cieľa vytvára tlak na ČŠ realizovať a podporiť geologické prieskumy možných úložísk, čo si vyžaduje dodatočné finančné náklady a taktiež absolvovanie/realizáciu nutných povolovacích procesov prieskumov. Takéto prieskumy nemusia byť len v rukách štátu, ale môže ísť aj o súkromné projekty. Je preto vhodné, aby EK zohľadnila aj podporu takýchto projektov či už v rámci návrhu nariadenia, alebo iných nástrojov.

Producenti ropy a zemného plynu budú musieť taktiež prispievať k naplneniu vyššie uvedeného cieľa, a to pomerom v závislosti od ich podielu na celoeurópskej produkcii. Takáto povinnosť môže predstavovať výraznú záťaž pre spoločnosti produkujúce ropu a zemný plyn.

Ďalšou rovinou návrhu nariadenia je stimulácia dopytu po ENT začlenením kritéria prínosu odolnosti a udržateľnosti v rámci verejných obstarávaní, aukcií a schém podpory nákupu výrobkov ENT. Textácia je však celkom komplikovaná a neprehľadná, čo môže mať v podmienkach SR negatívny vplyv najmä na malých obstarávateľov, ktorí majú obmedzené kapacity a preto bude potrebné, aby EK poskytla usmernenia k vykonávaniu predmetných požiadaviek.

Dôležitou pre SR je otázka zlepšovania zručností a príprava kvalifikovanej pracovnej sily v kontexte zelenej a digitálnej transformácie priemyslu. SR je priemyselnou krajinou a prípadný nedostatok kvalifikovanej pracovnej sily môže znamenať ohrozenie našej konkurencieschopnosti. SR víta návrh vytvorenia akadémií emisne neutrálneho priemyslu, ako aj harmonizáciu pravidiel prijímania a uznávania certifikátov, ktoré môžu byť výsledkom úspešného absolvovania vzdelávacích programov pripravených akadémiami emisne neutrálneho priemyslu. **SR má silnú priemyselnú základňu strojárskeho, elektrotechnického a automobilového priemyslu, ktoré sú kľúčové pre rozvoj nových ekosystémov ENT. Z toho dôvodu bude dôležité, aby vzdelávacie programy v rámci akadémií zohľadňovali potreby SR. Na druhej strane bude potrebné zabezpečiť, aby zriadením akadémií nedošlo k zásahu do kompetencií ČŠ v oblasti vzdelávania.**

EK v návrhu nariadenia uvádza možné zdroje financovania, avšak bližšie nešpecifikuje spôsob financovania konkrétnych opatrení. Dôležitým faktorom v otázke financovania bude očakávané predloženie návrhu na zriadenie Európskeho fondu suverenity, ktoré má vychádzať z preskúmania viacročného finančného rámca. **V súvislosti s financovaním jednotlivých opatrení je z pohľadu SR prvoradé, aby hospodárstvo mohlo lepšie absorbovať už dohodnuté financovanie investícií EÚ prostredníctvom existujúcich investičných programov. Akékoľvek dodatočné finančné opatrenia by sa mali zakladať na dôkladnej analýze zostávajúcej medzery vo financovaní. SR bude trvať na tom, aby pri vytváraní nových, ale aj úprave existujúcich finančných nástrojov, boli zohľadnené podmienky a možnosti všetkých ČŠ, zabránilo sa narušeniu rovnakých podmienok na jednotnom trhu a neboli umelo vytvárané skupiny tzv. „silných hráčov na trhu“.** V tejto súvislosti bude relevantná aplikácia Dočasného krízového a prechodného rámca pre štátnu pomoc a financovanie zo zdrojov EÚ.

Aktivity súvisiace s riadením a monitorovaním vykonávania opatrení bude organizačne zastrešovať platforma „Emisne neutrálna Európa“. Úlohy platformy sú však z pohľadu SR definované tak, že pôjde skôr o poradný subjekt a nie je jasné, aké budú jej detailné právomoci. V súvislosti s monitorovaním je dôležité, aby sa nevytvárala nová nadmerne byrokratická záťaž pre ČŠ a firmy. V oblasti vykazovania by sa mali dodržiavať prísne pravidlá mlčanlivosti a množstvo dôverných informácií vyžadovaných od firiem by sa malo limitovať na nevyhnutné minimum.

Víziou Komisie, ako je uvedené už v Priemyselnom pláne, je urýchlené dosiahnutie cieľov klimatickej neutrality, odolnosť a bezpečnosť energetického systému EÚ, dlhodobá konkurencieschopnosť a rast EÚ v globálnom kontexte. Politiky EÚ boli posledné obdobia smerované na dosiahnutie klimatickej neutrality a stanovili naozaj ambiciózne ciele zelenej a digitálnej transformácie. Regulácie vytvárali bariéry rozvoja a prinášali so sebou náklady na transformáciu priemyslu. Všetky tieto kroky mali vplyv na presun výrobných spoločností do tretích krajín, útlm priemyselnej výroby a zvýšili strategickú závislosť EÚ na kritických surovinách a zdrojoch. SR považuje predmetné nariadenie za významný prínos pre priemysel a jeho rozvoj v rámci nových ekosystémov.

Na druhej strane predložený návrh nariadenia je nejasný a nedisponuje posúdením vplyvov, čo SR považuje za kľúčový nedostatok. Taktiež rámec vytvára značné

zaťaženie z pohľadu potreby kvalifikovaných pracovníkov a dodatočných finančných zdrojov na zabezpečenie všetkých úloh stanovených pre ČŠ. Za príliš ambiciózne SR považuje nastavenie harmonizovaných pravidiel lehôt a procesov posúdenia a povoľovania projektov. Zo strany SR bude dôležité, aby nariadenie bolo jasnejšie a detailnejšie rozpracované a zohľadňovalo existujúce vnútroštátne regulácie a možnosti ČŠ.

III. HODNOTENIE VPLYVOV NA VYBRANÉ OBLASTI

K návrhu nariadenia bol zverejnený pracovný dokument útvarov Komisie, tzv. Staff Working Document, ktorý z dôvodu urgentnosti návrhu nariadenia nahrádza hodnotenie vplyvov. EK v dokumente analyzuje potreby investícií a možnosti ich financovania na dosiahnutie stanovených cieľov.

Vplyvy na rozpočet verejnej správy z toho rozpočtovo zabezpečené vplyvy, v prípade identifikovaného negatívneho vplyvu v tom vplyvy na rozpočty obcí a vyšších územných celkov z toho rozpočtovo zabezpečené vplyvy, v prípade identifikovaného negatívneho vplyvu	☒	Pozitívne	☐	Žiadne	☒	Negatívne
	☐	Áno	☐	Nie	☐	Čiastočne
	☐	Pozitívne	☒	Žiadne	☐	Negatívne
	☐	Áno	☐	Nie	☐	Čiastočne
Vplyv na dlhodobú udržateľnosť verejných financií v prípade vybraných opatrení ***	☐	Áno			☐	Nie
Vplyvy na podnikateľské prostredie z toho vplyvy na MSP Mechanizmus znižovania byrokracie a nákladov sa uplatňuje:	☒	Pozitívne	☐	Žiadne	☒	Negatívne
	☒	Pozitívne	☐	Žiadne	☒	Negatívne
	☐	Áno			☐	Nie
Sociálne vplyvy	☒	Pozitívne	☐	Žiadne	☒	Negatívne
Vplyvy na životné prostredie	☒	Pozitívne	☐	Žiadne	☐	Negatívne
Vplyvy na informatizáciu spoločnosti	☐	Pozitívne	☒	Žiadne	☐	Negatívne
Vplyvy na služby verejnej správy pre občana, z toho vplyvy služieb verejnej správy na občana vplyvy na procesy služieb vo verejnej správe	☐	Pozitívne	☒	Žiadne	☐	Negatívne
	☐	Pozitívne	☒	Žiadne	☐	Negatívne
Vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu	☐	Pozitívne	☒	Žiadne	☐	Negatívne

Doložka vybraných vplyvov

1. Základné údaje	
Názov materiálu	
Riadne predbežné stanovisko k Návrhu NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY o zriadení rámca opatrení na posilnenie európskeho ekosystému výroby výrobkov emisne neutrálnych technológií (akt o emisne neutrálnom priemysle)	
Predkladateľ (a spolupredkladateľ)	
Ministerstvo hospodárstva SR Spolugestor: Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky Ministerstvo financií Slovenskej republiky	
Charakter predkladaného materiálu	☒ Materiál nelegislatívnej povahy
	☐ Materiál legislatívnej povahy
	☐ Transpozícia práva EÚ
V prípade transpozície uveďte zoznam transponovaných predpisov:	
Termín začiatku a ukončenia PPK	Júl 2023
Predpokladaný termín predloženia na pripomienkové konanie	Júl 2023
Predpokladaný termín začiatku a ukončenia ZP**	
Predpokladaný termín predloženia na rokovanie vlády SR*	Júl 2023

2. Definovanie problému	
Krízy posledných období zároveň poukázali na zraniteľnosť EÚ a oslabenie jej postavenia v globálnom svete, EÚ čelí narušeniu konkurencieschopnosti a odolnosti hospodárstva. Výzvami sú vysoké ceny energií, narušenia dodávateľských reťazcov, extrémny rast inflácie, nekalá konkurencia tretích krajín a neočakávané významné opatrenia v týchto krajinách (Made in China 2025, Inflačný zákona USA a iné). Významnou a náročnou výzvou pre krajiny EÚ sú ambiciózne ciele definované v Európskej zelenej dohode, ku ktorej napĺňaniu sa prihlásila aj SR. Členské štáty sa zaviazali do roku 2050 vybudovať z EÚ prvý klimaticky neutrálny kontinent s moderným a konkurencieschopným hospodárstvom efektívne využívajúcim zdroje. V neposlednom rade, rozdielnosť legislatív a ich nadmerná byrokratická záťaž v prípade podpory a realizácie priemyselných projektov vytvára bariéry rozvoja výrobných kapacít kľúčových kapacít v členských krajinách, ako aj zabraňuje spoločnému prístupu, tak aby sa celá EÚ priblížila k splneniu stanovených cieľov klimatickej neutrality.	
3. Ciele a výsledný stav	
Všeobecným cieľom návrhu nariadenia je vytvoriť jednotný právny rámec EÚ na rozšírenie výrobných kapacít emisne neutrálnych technológií, ktoré boli zadefinované ako kľúčové technológie pre dosiahnutie klimatickej neutrality EÚ. Konkrétne sa prostredníctvom stanovených opatrení v návrhu nariadenia má dosiahnuť výrobná kapacita strategických emisne neutrálnych technológií v EÚ na úrovni 40% ročnej potreby zavádzania týchto technológií pre dosiahnutie cieľov klimatickej neutrality. Druhým kľúčovým cieľom je dosiahnuť ročnú vtláčanú kapacitu v objeme aspoň 50 mil. t CO₂, do roku 2030. Prostredníctvom stanovených opatrení v návrhu nariadenia bude vo výsledku priaznivé podnikateľské prostredie pre rozvoj emisne neutrálneho priemyslu v celej EÚ, vďaka čomu sa urýchli dosiahnutie klimatickej neutrality, ako aj rast a konkurencieschopnosť EÚ v globálnom prostredí.	
4. Dotknuté subjekty	
Ministerstvo hospodárstva SR, Ministerstvo životného prostredia SR, Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR, Ministerstvo financií SR, Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR, Úrad pre územné plánovanie a výstavbu SR, priemyselné subjekty,	

5. Alternatívne riešenia

Európska komisia pri návrhu nariadenia, posudzovala tri politické scenáre na rozvoj výrobných kapacít emisne neutrálnych technológií (ďalej len „ENT“).

Posudzované scenáre boli zachovanie súčasného stavu, scenár politiky nariadenia pre emisne neutrálny priemysel a scenár NZIA+ (z anglického Net-Zero Industry Act). Tieto tri scenáre využívajú identické predpoklady a líšia sa iba v podiele nasadenia EÚ, ktoré pokrýva výroba v EÚ v roku 2030. Posudzované boli výrobné investičné potreby pre všetkých 5 kľúčových technológií: solárne fotovoltaické technológie, veterné technológie, technológie batériových úložísk, tepelné čerpadlá a elektrolyzéry a palivové články. Po posúdení scenárov sa návrhom nariadenia Európska komisia priklonila k naplneniu scenára 1, pričom prostredníctvom tohto scenára by sa mali dosiahnuť ciele, potrebné pre urýchlenie smerom ku klimatickej neutralite.

Scenár 0: Zachovanie súčasného stavu

Všetkých päť technológií, výroba v EÚ si v roku 2030 zachová rovnaký podiel na potrebách zavádzania ako v roku 2022. Aby sa tieto súčasné podiely na trhu udržali konštantné, budú potrebné nové investície v dôsledku rastúceho trhu a zvýšeného zavádzania týchto technológií. Tento scenár predpokladá prispôbené politické prostredie, ktoré by umožnilo a uľahčilo tieto nové investície, keďže za súčasných podmienok čelia spoločnosti ťažkostiam pri rozširovaní vzhľadom na čoraz konkurencieschopnejšiu a dotovanú svetovú konkurenciu.

V tomto scenári sú investičné potreby do výroby solárnych fotovoltaických zariadení obmedzené, jednoducho preto, že podiel na trhu EÚ je dnes len 3 % a potreby nasadenia v roku 2030 sú len o niečo vyššie ako kapacita nasadená v roku 2022 (46 GW oproti 41 GW). Na základe realizovanej analýzy, investičné potreby sú vyššie pre veterné a tepelné čerpadlá, ktoré predstavujú 6,1 miliardy EUR a 5,6 miliardy EUR. Väčšinu investičných potrieb (75 % celkových investičných potrieb) tvorí výroba batérií. EÚ bude musieť do tohto sektora investovať 36,2 miliardy EUR, ak si chce udržať svoj súčasný podiel na trhu v roku 2030. Celkovo investičné potreby do piatich technológií (bez CCS) v tomto scenári predstavujú 48 miliárd EUR.

Scenár 1: Nariadenie o emisne neutrálnom priemysle

V tomto scenári pre všetkých päť technológií výroba v EÚ zvýši svoje podiely na trhu v období rokov 2023 – 2030 na referenčné hodnoty:

- Pokiaľ ide o solárnu energiu, EÚ si kladie za cieľ zvýšiť konkurenčnú výhodu svojho solárneho fotovoltaického priemyslu a zlepšiť svoje vyhliadky na bezpečnosť dodávok tým, že sa zameria na dosiahnutie minimálne 30 GW prevádzkovej výrobnéj kapacity solárnych fotovoltaických zariadení do roku 2030 v rámci celého hodnotového reťazca fotovoltaiky (ekvivalent podielu výroby v potrebách nasadenia okolo 45 %);
- Výrobcovia veterných technológií a tepelných čerpadel v EÚ upevnia svoju konkurenčnú výhodu a zachovávajú si, alebo rozšíria svoje súčasné podiely na trhu počas tohto desaťročia. Rozvoj výrobných kapacít sa premietne do predpokladaného podielu výroby na potrebách nasadenia v roku 2030 vo výške 85 % pre veternú energiu a 60 % pre tepelné čerpadlá;
- Pokiaľ ide o výrobu technológií batérií, referenčná hodnota politiky NZIA vychádza z cieľa Európskej aliancie pre batérie, ktorej cieľom je, aby takmer 90 % ročného dopytu po batériách v EÚ pokryli výrobcovia batérií v EÚ;
- Pre výrobcov elektrolyzér v EÚ sa v pláne REPowerEU plánuje 10 miliónov ton domácej výroby obnoviteľného vodíka, čo sa premietá do 100-percentného politického podielu výroby na potrebách zavádzania elektrolyzér v EÚ.

Vyššie uvedené referenčné ciele by sa dosiahli implementáciou nariadenia o emisne neutrálnom priemysle a aktívnou podporou iných relevantných politických opatrení, vrátane priemyselných aliancií a financovania. V tomto scenári sú celkové investičné potreby o 84 % vyššie ako v scenári 0 a dosahujú 89 miliárd EUR (bez CCS).

Scenár 2: Nariadenie o emisne neutrálnom priemysle+

V tomto scenári pre všetkých päť technológií pokrýva výroba EÚ 100 % potrieb EÚ v oblasti zavádzania v období rokov 2023 – 2030, čo znamená, že EÚ získa vyšší tržový podiel na svetových trhoch pre príslušné technológie a ich dodávateľské reťazce. Tento scenár predpokladá najvyššie investičné potreby vo výške 116 miliárd EUR (bez CCS). Batérie stále predstavujú najväčší podiel investičných potrieb so 77 miliardami EUR. Nasledujú solárne (17,4 miliardy eur), tepelné čerpadlá (12,4 miliardy eur), veterné elektrárne (7,7 miliardy eur) a elektrolyzéry (1,3 miliardy eur). Celkové investičné potreby sú dobre porovnateľné so 149 miliardami USD (140 miliárd EUR) pre Európu (vrátane napríklad Spojeného kráľovstva, NO, CH a západného Balkánu), ktoré odhaduje agentúra Bloomberg New Frontiers na uspokojenie európskeho dopytu po čistej energii v roku 2030.

6. Vykonávacie predpisy			
Predpokladá sa prijatie/zmena vykonávacích predpisov?		☒ Áno	☐ Nie
Ak áno, uveďte ktoré oblasti budú nimi upravené, resp. ktorých vykonávacích predpisov sa zmena dotkne: Návrh nariadenia vytvára všeobecný rámec politiky rozvoja emisne neutrálneho priemyslu, pričom pre niektoré opatrenia budú prijímané delegované akty, ako napr. spôsoby, akými sa zohľadňujú dohody medzi subjektmi (článok 18 ods. 1) a investície do uskladňovania kapacity držanej tretími stranami na účely splnenia ich jednotlivého príspevku (článok 18 ods. 5), ako aj obsah správ uvedených v článku 18 ods. 6.			
7. Transpozícia práva EÚ			
Uveďte, či v predkladanom návrhu právneho predpisu dochádza ku goldplatingu podľa tabuľky zhody.		☐ Áno	☒ Nie
Nariadenie je priamo uplatniteľný právny akt, ktorý nie je potrebné transponovať do národnej legislatívy.			
Napriek uvedenému, bude zo strany členských krajín potrebné prijatie novej, prípadne novelizácia existujúcej, národnej legislatívy najmä v kontexte zriadenia jednotných kontaktných miest a zjednodušenia povoľovacích procesov pre projekty, ako aj napríklad zmeny v procese posudzovania vplyvov na životné prostredie (EIA).			
8. Preskúmanie účelnosti			
Uveďte termín, kedy by malo dôjsť k preskúmaniu účinnosti a účelnosti predkladaného materiálu. Uveďte kritériá, na základe ktorých bude preskúmanie vykonané. Preskúmanie účelnosti návrhu nariadenia, bude možné po roku 2030, na ktorý sú naviazané ciele pre dosiahnutie výrobných kapacít ENT. Preskúmanie bude možné vykonať na základe analýzy prostredia a poskytnutých správ hodnotenia a o hlavných zisteniach, ktoré bude predkladať Komisia do troch rokov po dátume začatia uplatňovania tohto nariadenia. j			
* vyplniť iba v prípade, ak materiál nie je zahrnutý do Plánu práce vlády Slovenskej republiky alebo Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky.			
** vyplniť iba v prípade, ak sa záverečné posúdenie vybraných vplyvov uskutočnilo v zmysle bodu 9.1. jednotnej metodiky.			
*** posudzovanie sa týka len zmien v I. a II. pilieri univerzálneho systému dôchodkového zabezpečenia s identifikovaným dopadom od 0,1 % HDP (vrátane) na dlhodobom horizonte.			
9. Vybrané vplyvy materiálu			
Vplyvy na rozpočet verejnej správy z toho rozpočtovo zabezpečené vplyvy, v prípade identifikovaného negatívneho vplyvu	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☒ Negatívne
	☐ Áno	☐ Nie	☐ Čiastočne
v tom vplyvy na rozpočty obcí a vyšších územných celkov z toho rozpočtovo zabezpečené vplyvy, v prípade identifikovaného negatívneho vplyvu	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
	☐ Áno	☐ Nie	☐ Čiastočne
Vplyv na dlhodobú udržateľnosť verejných financií v prípade vybraných opatrení ***	☐ Áno		☐ Nie
Vplyvy na podnikateľské prostredie z toho vplyvy na MSP	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☒ Negatívne
	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☐ Negatívne
Mechanizmus znižovania byrokracie a nákladov sa uplatňuje:	☐ Áno		☐ Nie
Sociálne vplyvy	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☒ Negatívne
Vplyvy na životné prostredie	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na informatizáciu spoločnosti	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na služby verejnej správy pre občana, z toho vplyvy služieb verejnej správy na občana	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
vplyvy na procesy služieb vo verejnej správe	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne

Vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
---	------------------------------------	--	------------------------------------

10. Poznámky V súčasnosti nie je možné kvantifikovať a jednoznačne definovať vplyvy nariadenia, vplyvy budú závisieť od konečného znenia nariadenia, ktoré bude predmetom politických diskusií, ako aj od potreby prijatia nových, resp. novelizovaných národných legislatívnych a nelegislatívnych opatrení, ktoré vychádzajú z návrhu nariadenia. V súlade s aktuálnym znením návrhu nariadenia a definovaným všeobecným cieľom návrhu je možné len konštatovať pozitívny vplyv na podnikateľské prostredie, životné prostredie a pozitívne sociálne vplyvy. Návrh nariadenia uplatňuje povinnosť členským štátom zriadiť jednotné kontaktné miesto, je teda možné očakávať negatívny vplyv na rozpočet verejnej správy, pričom rozsah vplyvu bude závisieť od legislatívneho ukotvenia kompetencií v súlade s finálnym znením návrhu nariadenia.
11. Kontakt na spracovateľa Ing. Emília Budišová, odbor priemyselnej politiky, sekcia konkurencieschopnosti, MH SR emilia.budisova@mhsr.sk Ing. Stanislav Konečný, odbore priemyselnej politiky, sekcia konkurencieschopnosti, MH SR stanislav.konecny@mhsr.sk
12. Zdroje „Analýza príležitostí vyplývajúcich z priemyselného plánu európskej zelenej dohody“ (SWOT analýza Úradu vlády SR);
13. Stanovisko Komisie na posudzovanie vybraných vplyvov z PPK č. (v prípade, ak sa uskutočnilo v zmysle bodu 8.1 Jednotnej metodiky) ☐ Súhlasné ☐ Súhlasné s návrhom na dopracovanie ☐ Nesúhlasné Uved'te pripomienky zo stanoviska Komisie z časti II. spolu s Vaším vyhodnotením:
14. Stanovisko Komisie na posudzovanie vybraných vplyvov zo záverečného posúdenia č. (v prípade, ak sa uskutočnilo v zmysle bodu 9.1. Jednotnej metodiky) ☐ Súhlasné ☐ Súhlasné s návrhom na dopracovanie ☐ Nesúhlasné Uved'te pripomienky zo stanoviska Komisie z časti II. spolu s Vaším vyhodnotením:

Analýza vplyvov na rozpočet verejnej správy, na zamestnanosť vo verejnej správe a financovanie návrhu

2.1 Zhrnutie vplyvov na rozpočet verejnej správy v návrhu

Tabuľka č. 1

Vplyvy na rozpočet verejnej správy	Vplyv na rozpočet verejnej správy (v eurách)			
	r	r + 1	r + 2	r + 3
Príjmy verejnej správy celkom	0	0	0	0
v tom: za každý subjekt verejnej správy zvlášť	0	0	0	0
z toho:				
- vplyv na ŠR	0	0	0	0
<i>Rozpočtové prostriedky</i>	0	0	0	0
<i>EÚ zdroje</i>	0	0	0	0
- vplyv na obce	0	0	0	0
- vplyv na vyššie územné celky	0	0	0	0
- vplyv na ostatné subjekty verejnej správy	0	0	0	0
Výdavky verejnej správy celkom	0	0	0	0
v tom: za každý subjekt verejnej správy / program zvlášť	0	0	0	0
z toho:				
- vplyv na ŠR	0	0	0	0
<i>Rozpočtové prostriedky</i>	0	0	0	0
<i>EÚ zdroje</i>	0	0	0	0
<i>Spolufinancovanie</i>	0	0	0	0
- vplyv na obce	0	0	0	0
<i>z toho vplyv nových úloh v zmysle ods. 2 Čl. 6 ústavného zákona č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti</i>	0	0	0	0
- vplyv na vyššie územné celky	0	0	0	0
<i>z toho vplyv nových úloh v zmysle ods. 2 Čl. 6 ústavného zákona č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti</i>	0	0	0	0
- vplyv na ostatné subjekty verejnej správy	0	0	0	0
Vplyv na počet zamestnancov	0	0	0	0
- vplyv na ŠR	0	0	0	0
- vplyv na obce	0	0	0	0
- vplyv na vyššie územné celky	0	0	0	0
- vplyv na ostatné subjekty verejnej správy	0	0	0	0
Vplyv na mzdové výdavky	0	0	0	0
- vplyv na ŠR	0	0	0	0
- vplyv na obce	0	0	0	0
- vplyv na vyššie územné celky	0	0	0	0
- vplyv na ostatné subjekty verejnej správy	0	0	0	0
Financovanie zabezpečené v rozpočte	0	0	0	0
v tom: za každý subjekt verejnej správy / program zvlášť	0	0	0	0
Iné ako rozpočtové zdroje	0	0	0	0
Rozpočtovo nekrytý vplyv / úspora	0	0	0	0

2.1.1. Financovanie návrhu - Návrh na riešenie úbytku príjmov alebo zvýšených výdavkov podľa § 33 ods. 1 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy:

Dopadová štúdia (v podobe Staff Working Document) k návrhu nariadenia bola realizovaná na úrovni EÚ. Pre posúdenie vplyvov na národnej úrovni chýbajú relevantné údaje, pomocou ktorých by sa dali presne vyjadriť ekonomické vplyvy návrhu nariadenia na SR.

Štúdia naznačuje, že v scenári 1: politika „Nariadenie o emisne neutrálnom priemysle“ dosahujú akumulované investičné potreby v období rokov 2023 – 2030 približne 92 miliárd eur, s rozsahom od približne 52 miliárd eur v scenári súčasného stavu po približne 119 miliárd eur v scenári bez závislosti od dovozu.

V súvislosti s možnými zdrojmi financovania je spomedzi fondov EÚ v súčasnosti len niekoľko z nich schopných poskytnúť podporu na posilnenie výrobných kapacít ENT (ako napríklad Inovačný fond, balík REPowerEU v rámci P alebo finančné produkty vytvorené v rámci programu InvestEU a modernizačný fond). Vzhľadom na uvedené je zrejmé, že súčasný rozpočet EÚ nemá dostatočné možnosti na podporu cieľov nariadenia o emisne neutrálnom priemysle a na zabezpečenie rovnakých podmienok medzi členskými štátmi (ďalej len „ČŠ“) vo vzťahu k identifikovaným potrebám verejných investícií.

Z pohľadu povinností pre zabezpečenie implementácie nariadenia bude mať zriadenie jednotného kontaktného miesta priamy vplyv na rozpočet verejnej správy. Nariadenie však nedefinuje konkrétne parametre vnútroštátneho orgánu, naopak dáva možnosť delegovania právomoci na už existujúce orgány. V tejto chvíli nie je možné stanovenie finančných potrieb pre takýto orgán. Analýza vplyvu na rozpočet verejnej správy bude možná až pri samotnom nastavovaní a tvorbe zákona a kompetencií nového, alebo už existujúceho orgánu. SR bude musieť posúdiť možnosti rozšírenia kompetencií existujúcich úradov a vybudovanie nového, pričom kľúčom bude aj zjednodušenie povolovacích procesov.

Návrh nariadenia ustanovuje aj ďalšie možnosti pre podporu emisne neutrálneho priemyslu, ako vybudovanie experimentálnych regulačných prostredí, zapojenie sa do európskych akadémií emisne neutrálneho priemyslu, zvýšená podpora inovácií do strategických projektov v oblasti emisne neutrálneho priemyslu, čo si bude vyžadovať náklady na rozpočet verejnej správy. Posúdenie vplyvu však bude možné vyčíslieť až v prípade realizácie týchto nástrojov.

2.2. Popis a charakteristika návrhu

2.2.1. Popis návrhu:

Akú problematiku návrh rieši? Kto bude návrh implementovať? Kde sa budú služby poskytovať?

Všeobecným cieľom návrhu nariadenia je vytvoriť jednotný právny rámec na rozšírenie výrobných kapacít emisne neutrálnych technológií, ktoré boli zadefinované ako kľúčové technológie pre dosiahnutie klimatickej neutrality EÚ, pričom niektoré technológie sú definované ako strategické a ich dostupnosť je podmienkou pre dosiahnutie plánu REPowerEU. Strategické emisne neutrálne technológie špecifikuje Príloha I. Ide o solárne fotovoltaické a tepelné technológie, veterné technológie, technológie batériových úložísk, tepelné čerpadlá a technológie geotermálnej energie, elektrolyzéry a palivové články, udržateľné technológie bioplynu, technológie zachytávania a uskladnenia uhlíka a sieťové technológie.

Návrh stanovuje konkrétny cieľ výrobných kapacít strategických emisne neutrálnych technológií v EÚ do roku 2030, ktoré dosiahnu/priblížia sa úrovni 40 % ročnej potreby EÚ

zavádzania zodpovedajúcich technológií potrebných na dosiahnutie cieľov EÚ v oblasti klímy a energetiky do roku 2030 a 2050.

Dekarbonizácia priemyslu je realizovateľná aj prostredníctvom vtláčania CO₂ do úložísk primárne v odvetviach, kde je prechod na elektrifikáciu a zmenu technológií komplikovaný, ako napr. oceliarsstvo, cementársky a chemický priemysel. Ide o odvetvia, ktoré sú významné z pohľadu hospodárstva SR. EÚ si stanovila dosiahnuť do roku 2030 ročnú vtláčanú kapacitu v objeme aspoň 50 mil. t CO₂.

V rámci implementácie vznikne nová služba pre priemyselné subjekty realizujúce projekty ENT, pre ktoré bude zriadené jednotné kontaktné miesto. Návrh nariadenia stanovuje povinnosť vybudovania takéhoto vnútroštátneho orgánu, pričom umožňuje ukotvenie kompetencií na už existujúci orgán. Nad rámec zriadenia miesta bude nutné centralizovanie online informácií o existujúcich podporných programoch, podpora MSP, ako aj umožnenie plnej elektronizácie poskytovaných služieb.

Vybudovaním jednotného kontaktného miesta je možné očakávať aj čiastočný pozitívny vplyv na rozpočet verejnej správy. Pozitívny vplyv vychádza zo zníženia potrebných nákladov, ktoré v súčasnosti súvisia s rozdrobenosťou procesov medzi viaceré inštitúcie, rovnako zníženie nákladov sa očakáva prechodom na elektronizáciu procesov.

2.2.2. Charakteristika návrhu:

- ☐ zmena sadzby
☐ zmena v nároku
☒ nová služba alebo nariadenie (alebo ich zrušenie)
☐ kombinovaný návrh
☐ iné

2.2.3. Predpoklady vývoja objemu aktivít:

Jasne popíšte, v prípade potreby použite nižšie uvedenú tabuľku. Uved'te aj odhady základov daní a/alebo poplatkov, ak sa ich táto zmena týka.

Tabuľka č. 2

Objem aktivít	Odhadované objemy			
	r	r + 1	r + 2	r + 3
Indikátor ABC				
Indikátor KLM				
Indikátor XYZ				

2.2.4. Výpočty vplyvov na verejné financie

Uved'te najdôležitejšie výpočty, ktoré boli použité na stanovenie vplyvov na príjmy a výdavky, ako aj predpoklady, z ktorých ste vychádzali. Predkladateľ by mal jasne odlíšiť podklady od kapitol a organizácií, aby bolo jasne vidieť základ použitý na výpočty.

Príjmy (v eurách)	Vplyv na rozpočet verejnej správy				poznámka
	r	r + 1	r + 2	r + 3	
Daňové príjmy (100)¹					
Nedaňové príjmy (200)¹					
Granty a transfery (300)¹					
Príjmy z transakcií s finančnými aktívami a finančnými pasívami (400)					
Prijaté úvery, pôžičky a návratné finančné výpomoci (500)					
Dopad na príjmy verejnej správy celkom	0	0	0	0	

1 – príjmy rozpisat' až do položiek platnej ekonomickej klasifikácie

Poznámka:

Ak sa vplyv týka viacerých subjektov verejnej správy, vyplňa sa samostatná tabuľka za každý subjekt.

Výdavky (v eurách)	Vplyv na rozpočet verejnej správy				poznámka
	r	r + 1	r + 2	r + 3	
Bežné výdavky (600)					
Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania (610)					
Poistné a príspevok do poisťovni (620)					
Tovary a služby (630) ²					
Bežné transfery (640) ²					
Splácanie úrokov a ostatné platby súvisiace s úverom, pôžičkou, návratnou finančnou výpomocou a finančným prenájomom (650) ²					
Kapitálové výdavky (700)					
Obstarávanie kapitálových aktív (710) ²					
Kapitálové transfery (720) ²					
Výdavky z transakcií s finančnými aktívami a finančnými pasívami (800)					
Dopad na výdavky verejnej správy celkom	0	0	0	0	

2 – výdavky rozpisat' až do položiek platnej ekonomickej klasifikácie

Poznámka:

Ak sa vplyv týka viacerých subjektov verejnej správy, vyplňa sa samostatná tabuľka za každý subjekt.

Zamestnanosť	Vplyv na rozpočet verejnej správy				poznámka
	r	r + 1	r + 2	r + 3	
Počet zamestnancov celkom					
z toho vplyv na ŠR					
Priemerný mzdový výdavok (v eurách)					
z toho vplyv na ŠR					
Osobné výdavky celkom (v eurách)	0	0	0	0	
Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania (610)					
z toho vplyv na ŠR					
Poistné a príspevok do poisťovní (620)					
z toho vplyv na ŠR					

Poznámka:

Ak sa vplyv týka viacerých subjektov verejnej správy, vyplňa sa samostatná tabuľka za každý subjekt. Ak sa týka rôznych skupín zamestnancov, je potrebné počty, mzdy a poistné rozpisat' samostatne podľa spôsobu odmeňovania (napr. policajti, colníci ...).

Priemerný mzdový výdavok je tvorený podielom mzdových výdavkov na jedného zamestnanca na jeden kalendárny mesiac bežného roka.

Kategórie 610 a 620 sú z tejto prílohy prenášané do príslušných kategórií prílohy „výdavky“.

2.2.5. Výpočet vplyvov na dlhodobú udržateľnosť verejných financií

Uved'te model, ktorý bol použitý na stanovenie vplyvov na príjmy a výdavky v dlhodobom horizonte, ako aj predpoklady, z ktorých ste vychádzali a boli v modeli zahrnuté. Popíšte použitý model spolu s jeho modifikáciami, ak boli pri výpočte vykonané.

Tabuľka č. 6

Dlhodobá udržateľnosť	Vplyv na verejné financie					Poznámka
	d	d+10	d+20	d+30	d+40	
Vplyv na výdavky v p. b. HDP						
Vplyv na príjmy v p. b. HDP						
Vplyv na bilanciu v p. b. HDP						

Poznámka:

Písmeno „d“ označuje prvý rok nasledujúcej dekády.

Tabuľka sa vyplňa pre každé opatrenie samostatne. V prípade zavádzania viacerých opatrení sa vyplní aj tabuľka obsahujúca aj kumulatívny efekt zavedenia všetkých opatrení súčasne.“

Analýza vplyvov na podnikateľské prostredie

Názov materiálu: Návrh riadneho predbežného stanoviska k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, o zriadení rámca opatrení na posilnenie európskeho ekosystému výroby výrobkov emisne neutrálnych technológií (**akt o emisne neutrálnom priemysle**)

Predkladateľ: Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky

3.1 Náklady regulácie

3.1.1 Súhrnná tabuľka nákladov regulácie

Tabuľka č. 1: Zmeny nákladov (ročne) v prepočte na podnikateľské prostredie (PP), vyhodnotenie mechanizmu znižovania byrokracie a nákladov.

Nahradte rovnakou tabuľkou po vyplnení Kalkulačky nákladov podnikateľského prostredia, ktorá je povinnou prílohou tejto analýzy a nájdete ju na [webovom sídle MH SR](#), (ďalej len „Kalkulačka nákladov“):

<i>TYP NÁKLADOV</i>	Zvýšenie nákladov v € na PP	Zníženie nákladov v € na PP
<i>A. Dane, odvody, clá a poplatky, ktorých cieľom je znižovať negatívne externality</i>	0	0
<i>B. Iné poplatky</i>	0	0
<i>C. Nepriame finančné náklady</i>	0	0
<i>D. Administratívne náklady</i>	0	0
Spolu = A+B+C+D	0	0
z toho		
<i>E. Vplyv na mikro, malé a stredné podniky</i>	0	0
<i>F. Úplná harmonizácia práva EÚ</i>	0	0
VÝPOČET mechanizmu znižovania byrokracie a nákladov	IN	OUT
G. Náklady okrem výnimiek = B+C+D-F	0	0

3.1.2 Výpočty vplyvov jednotlivých regulácií na zmeny v nákladoch podnikateľov

Tabuľka č. 2: Výpočet vplyvov jednotlivých regulácií (nahrad'te rovnakou tabuľkou po vyplnení Kalkulačky nákladov):

P.č.	Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci dôvod zvýšenia/zníženia nákladov na PP	Číslo normy (zákona, vyhlášky a pod.)	Lokalizácia (§, ods.)	Pôvod regulácie: SK/EÚ úplná harm./EÚ harm. s možnosťou voľby	Účinnosť regulácie	Kategória dotk. subjektov	Počet subjektov v dotk. kategórii	Počet subjektov MSP v dotk. kategórii	Vplyv na 1 podnik. v €	Vplyv na kategóriu dotk. subjektov v €	Druh vplyvu In (zvyšuje náklady) / Out (znižuje náklady)

Doplňujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na zmenu nákladov

Osobitne pri každej regulácii s vplyvom na PP zhodnotenom v tabuľke č. 2 uveďte doplňujúce informácie tak, aby mohol byť skontrolovaný spôsob a správnosť výpočtov. Uveďte najmä, ako ste vypočítali vplyvy a z akého zdroja ste čerpali početnosti (uveďte aj link na konkrétne štatistiky, ak sú dostupné na internete). Jednotlivé regulácie môžu mať jeden alebo viac typov nákladov (A. Dane, odvody, clá a poplatky, ktorých cieľom je znižovať negatívne externality, B. Iné poplatky, C. Nepriame finančné náklady, D. Administratívne náklady). Rozčleňte ich a vypočítajte v súlade s metodickým postupom.

3.2 Vyhodnotenie konzultácií s podnikateľskými subjektmi pred predbežným pripomienkovým konaním

Uveďte formu konzultácií vrátane zdôvodnenia jej výberu a trvanie konzultácií, termíny stretnutí. Uveďte spôsob oslovenia dotknutých subjektov, zoznam konzultujúcich subjektov, tiež link na webovú stránku, na ktorej boli konzultácie zverejnené.

Uveďte hlavné body konzultácií a ich závery.

Uveďte zoznam predložených alternatívnych riešení problematiky od konzultujúcich subjektov, ako aj návrhy od konzultujúcich subjektov na zníženie nákladov regulácií na PP, ktoré neboli akceptované a dôvod neakceptovania.

Alternatívne namiesto vyplňania bodu 3.2 môžete uviesť ako samostatnú prílohu tejto analýzy Záznam z konzultácií obsahujúci požadované informácie.

3.3 Vplyvy na konkurencieschopnosť a produktivitu

Primárnym cieľom návrhu nariadenia je vytvoriť priaznivé prostredie pre rozšírenie výrobných kapacít EÚ v oblasti ENT na plnenie cieľov emisnej neutrálnosti EÚ a budovanie dlhodobej konkurencieschopnosti európskeho hospodárstva. Celý komplex nástrojov nariadenia je silne propodnikateľský.

Návrh stanovuje konkrétny cieľ výrobných kapacít strategických emisne neutrálnych technológií (ENT) v EÚ do roku 2030, ktoré dosiahnu/priblížia sa úrovni 40 % ročnej potreby EÚ zavádzania zodpovedajúcich technológií potrebných na dosiahnutie cieľov Únie v oblasti klímy a energetiky do roku 2030. EÚ si stanovila dosiahnuť do roku 2030 ročnú vtláčanú kapacitu v objeme aspoň 50 mil. t CO₂. Na týchto záväzkoch bude SR participovať. Na druhej strane by malo ísť o zníženie administratívnej náročnosti a zrýchlenie procesov povoľovania pre projekty ENT a tiež príležitosť pre vznik nových priemyselných odvetví. Implementácia nariadenia je jedným z krokov pre zlepšenie podnikateľského prostredia a má mať pozitívny vplyv na rast a konkurencieschopnosť.

SWOT analýza¹⁶ identifikovala ako slabé stránky SR napr. nízku podporu nových priemyselných ekosystémov na zelenú transformáciu, ako aj rozdrobenosť a komplikovanosť povoľovacích procesov. Na druhej strane jednoznačne zadefinovala nízko-uhlíkovú transformáciu ako príležitosť pre vznik nových priemyselných odvetví. Implementácia nariadenia je jedným z krokov pre zlepšenie podnikateľského prostredia a má pozitívny vplyv na rast a konkurencieschopnosť.

Návrh nariadenia cieli požiadavky na urýchlenie povoľovacích procesov realizácie projektov výroby ENT, ako aj odstránenie administratívnych bariér, ktoré často odrádzajú investorov uskutočniť takéto projekty.

¹⁶ Analýza príležitostí vyplývajúcich z Priemyselného plánu európskej Zelenej dohody, informatívny materiál vzatý na vedomie na rokovaní vlády SR 19.6.2023 (UV-23071/2023)

Európske podnikateľské subjekty, nielen v produkcii ENT, ale aj vo výskume a vývoji, získavajú mimoriadny strategický význam s čím súvisí zabezpečenie podmienok priaznivých pre rozvoj takýchto projektov v podobe odstránenia administratívnych bariér, záťaží a zacielením investičných nástrojov a stimulov na túto oblasť. Nariadením by sa mala dosiahnuť vyššia a dlhodobá konkurencieschopnosť podnikateľských subjektov v globálnom ekosystéme ENT a mal by sa zvýšiť podiel európskych producentov na trhu. Vytvorením tohto rámca a jeho implementáciou sa odstránia najmä legislatívne bariéry realizácie projektov a podporí sa zapojenie slovenských priemyselných subjektov do dodávateľských reťazcov.

Pre MSP je vytvorený špeciálny rámec v podobe poskytovania prednostného prístupu k experimentálnym regulačným prostrediam pre inovačné technológie. ČŠ by mali zabezpečiť činnosti na zvyšovanie informovanosti o možnostiach účasti inovačných malých a stredných podnikov v takýchto prostrediach.

Aj napriek významnému pozitívnemu vplyvu, ustanovuje nariadenie nové povinnosti napr. pre producentov ropy a zemného plynu s povolením v súlade s článkom 1 bod 3 smernice 94/22/ES na zabezpečenie individuálneho príspevku na dosiahnutie cieľa stanoveného v článku 16 nariadenia (článok 18). Rovnako sa stanovuje výpočet podielu na príspevku, na základe podielu subjektu na produkcii surovej ropy a zemného plynu v EÚ za obdobie 2020 – 2023, ČŠ predloží identifikáciu týchto subjektov s uvedeným údajom o objeme. Komisia stanoví povinný podiel na kapacite vtláčania CO₂. Z tohto hľadiska, má nariadenia mierny negatívny vplyv, ktorý je však vo významne zanedbateľný voči príležitostiam, ktoré sa vytvárajú.

Konkurencieschopnosť:

Na základe uvedených odpovedí zaškrtnite a popíšte, či materiál konkurencieschopnosť:

☒ zvyšuje ☐ nemení ☐ znižuje

Produktivita:

Aký má materiál vplyv na zmenu pomeru medzi produkciou podnikov a ich nákladmi?

Na základe uvedenej odpovede zaškrtnite a popíšte, či materiál produktivitu:

☒ zvyšuje ☐ nemení ☐ znižuje

3.4 Iné vplyvy na podnikateľské prostredie

Ak má materiál vplyvy na PP, ktoré nemožno zaradiť do predchádzajúcich častí, či už pozitívne alebo negatívne, tu ich uveďte. Patria sem:

- sankcie alebo pokuty, ako dôsledok porušenia právne záväzných ustanovení;*
- vplyvy súvisiace so žiadosťami o alebo prijímaním dotácií, fondov, štátnej pomoci a čerpaním iných obdobných foriem podpory zo strany štátu, keďže sú sprievodným javom uchádzania sa či získania benefitov, na ktoré nie je právny nárok priamo zo zákona, ale vzniká na základe prejavu vôle dotknutého subjektu;*
- regulované ceny podľa zákona č. 18/1996 Z. z. o cenách;*
- iné vplyvy, ktoré predpokladá materiál, ale nemožno ich zaradiť do častí 3.1 a 3.3.*

Analýza sociálnych vplyvov Vplyvy na hospodárenie domácností, prístup k zdrojom, právam, tovarom a službám, sociálnu inklúziu, rovnosť príležitostí a rovnosť žien a mužov a vplyvy na zamestnanosť (Ak v niektorej z hodnotených oblastí sociálnych vplyvov (bodov 4.1 až 4.4) nebol identifikovaný vplyv, uveďte v príslušnom riadku analýzy poznámku „Bez vplyvu.“)	
4.1 Identifikujte, popíšte a kvantifikujte vplyv na hospodárenie domácností a špecifikujte ovplyvnené skupiny domácností, ktoré budú pozitívne/negatívne ovplyvnené.	
Vede návrh k zvýšeniu alebo zníženiu príjmov alebo výdavkov domácností? Ktoré skupiny domácností/obyvateľstva sú takto ovplyvnené a akým spôsobom? Sú medzi potenciálne ovplyvnenými skupinami skupiny v riziku chudoby alebo sociálneho vylúčenia? (V prípade vyššieho počtu hodnotených opatrení doplňte podľa potreby do tabuľky pred bod 4.2 ďalšie sekcie - 4.1.1 Pozitívny vplyv/4.1.2 Negatívny vplyv).	
a)	4.1.1 Pozitívny vplyv
b)	Popíšte opatrenie a jeho vplyv na hospodárenie domácností s uvedením, či ide o zvýšenie príjmov alebo zníženie výdavkov: Spoločenské výhody budú vyplývať primárne zo zníženia nákladov na ENT technológie, v dôsledku zvýšenia konkurencie v danom priemysle, vďaka čomu je možné očakávať zníženie nákladov koncových spotrebiteľov finálnych produktov a to aj vďaka zníženým nákladom na dovoz. Zabezpečenie rozvoja ENT má priamy vplyv na budovanie odolného a bezpečného dekarbonizovaného energetického systému a zároveň prispieva k stabilite cien energií a kvalite verejného zdravia a životného prostredia. Rozvojom výroby ENT vzniknú nové pracovné príležitosti a pozície nielen priamo vo výrobe, ale aj vo výskumne a vývoji, ktoré budú mať vyššiu pridanú hodnotu a lepšie ohodnotenie. Priamym vplyvom je vznik nových pracovných miest vo verejnej správe, čo opätovne podporuje rast zamestnanosti obyvateľstva. Súčasne sa jedná aj o špecializovanejšie pozície, s vplyvom na vyššie príjmy vzhľadom na potrebu odborných znalostí špecifických pre tento typ projektov v oblasti odborného posúdenia.
c)	Špecifikujte ovplyvnené skupiny Návrh nariadenia má pozitívny vplyv na všetky skupiny obyvateľstva. Rozvoj emisne neutrálneho priemyslu podporí vznik nových pracovných miest, ako vysokokvalifikovaných, tak aj nízkokvalifikovaných vo výrobe. Návrh nariadenia ustanovuje povinné vytvorenie jednotných kontaktných miest, čím sa podporí vznik pracovných miest aj vo verejnej správe. Rovnako sa návrh zameriava aj na podporu výskumu a inovácií v oblasti ENT, čím budú podporené aj vedeckí a výskumní pracovníci. Podpora vzdelávania sa dotkne aj rozšírenia odborných znalostí školských odborných pracovníkov a pozitívne bude vplývať na rozvoj ich zručností a odbornosti pre nové oblasti priemyslu.
d)	Kvantifikujte rast príjmov alebo pokles výdavkov za jednotlivé ovplyvnené skupiny domácností / skupiny jednotlivcov a počet obyvateľstva/domácností ovplyvnených predkladaným návrhom.
e)	- priemerný rast príjmov/pokles výdavkov v skupine v eurách a/alebo v % / obdobie:

	- veľkosť skupiny (počet obyvateľov):	
f)	Dôvod chýbajúcej kvantifikácie:	Návrh nariadenia má pozitívny vplyv na široké spektrum skupín obyvateľstva bez ohľadu na ich kvalifikáciu a zručnosti. Jedná sa ako o vedeckých pracovníkov, manuálne zručné obyvateľstvo, vysokokvalifikovaných pracovníkov, ako aj pracovníkov vo verejnej správe. Kvantifikácia teda nie je možná vzhľadom na široký rámec diverzifikácie očakávaných projektov.
g)	4.1.1.1 Z toho pozitívny vplyv na skupiny v riziku chudoby alebo sociálneho vylúčenia (V prípade významných vplyvov na príjmy alebo výdavky domácností v riziku chudoby, identifikujte a kvantifikujte pozitívny vplyv na chudobu obyvateľstva (napr. znižovanie miery rizika chudoby, priemerný rast príjmov/ pokles výdavkov v skupine))	
h)	Popíšte opatrenie a jeho vplyv na hospodárenie domácností s uvedením, či ide o zvýšenie príjmov alebo zníženie výdavkov:	
i)	Špecifikujte ovplyvnené skupiny:	Ovplyvnená skupina č. 1
	Ovplyvnená skupina č. 3	Ovplyvnená skupina č. 2
j)	Kvantifikujte rast príjmov alebo pokles výdavkov za jednotlivé ovplyvnené skupiny domácností / skupiny jednotlivcov a počet obyvateľstva/domácností ovplyvnených predkladaným návrhom.	
k)	- priemerný rast príjmov/ pokles výdavkov v skupine v eurách a/alebo v % / obdobie:	Ovplyvnená skupina č. 1
	- veľkosť skupiny (počet obyvateľov):	Ovplyvnená skupina č. 2
	Ovplyvnená skupina č. 3	Ovplyvnená skupina č. 2
l)	Dôvod chýbajúcej kvantifikácie:	
a)	4.1.2 Negatívny vplyv	
b)	Popíšte opatrenie a jeho vplyv na hospodárenie domácností s uvedením, či ide o zníženie príjmov alebo zvýšenie výdavkov:	Bez vplyvu
c)	Špecifikujte ovplyvnené skupiny:	Ovplyvnená skupina č. 1
	Ovplyvnená skupina č. 3	Ovplyvnená skupina č. 2
d)	Kvantifikujte pokles príjmov alebo rast výdavkov za jednotlivé ovplyvnené skupiny domácností / skupiny jednotlivcov a počet obyvateľstva/domácností ovplyvnených predkladaným návrhom.	
e)	- priemerný pokles príjmov/ rast výdavkov v skupine v eurách a/alebo v % / obdobie:	Ovplyvnená skupina č. 1
	- veľkosť skupiny (počet obyvateľov):	Ovplyvnená skupina č. 2
	Ovplyvnená skupina č. 3	Ovplyvnená skupina č. 2
f)	Dôvod chýbajúcej kvantifikácie:	
g)	4.1.2.1 Z toho negatívny vplyv na skupiny v riziku chudoby alebo sociálneho vylúčenia (V prípade významných vplyvov na príjmy alebo výdavky domácností v riziku chudoby, identifikujte a kvantifikujte negatívny vplyv na chudobu obyvateľstva (napr. zvyšovanie miery rizika chudoby, priemerný pokles príjmov/ rast výdavkov v skupine))	
h)	Popíšte opatrenie a jeho vplyv na hospodárenie domácností s uvedením, či ide o zníženie príjmov alebo zvýšenie výdavkov:	Bez vplyvu
i)	Špecifikujte ovplyvnené skupiny:	Ovplyvnená skupina č. 1

	Ovplyvnená skupina č. 3	Ovplyvnená skupina č. 2
j)	Kvantifikujte pokles príjmov alebo rast výdavkov za jednotlivé ovplyvnené skupiny domácností / skupiny jednotlivcov a počet obyvateľstva/domácností ovplyvnených predkladaným návrhom.	
	- priemerný pokles príjmov/ rast výdavkov v skupine v eurách a/alebo v % / obdobie:	Ovplyvnená skupina č. 1
k)	- veľkosť skupiny (počet obyvateľov):	
	Ovplyvnená skupina č. 3	Ovplyvnená skupina č. 2
l)	Dôvod chýbajúcej kvantifikácie:	
4.2 Identifikujte, popíšte a kvantifikujte vplyvy na prístup k zdrojom, právam, tovarom a službám u jednotlivých ovplyvnených skupín obyvateľstva a vplyv na sociálnu inklúziu.		
Má návrh vplyv na prístup k zdrojom, právam, tovarom a službám? Popíšte hodnotené opatrenie, špecifikujte ovplyvnené skupiny obyvateľstva a charakter zmeny v prístupnosti s ohľadom na dostupnosť finančnú, geografickú, kvalitu, organizovanie a pod. Uveďte veľkosť jednotlivých ovplyvnených skupín.		
	Rozumie sa najmä na prístup k: - sociálnej ochrane, sociálno-právnej ochrane, sociálnym službám (vrátane služieb starostlivosti o deti, starších ľudí a ľudí so zdravotným postihnutím), - kvalitej práci, ochrane zdravia, dôstojnosti a bezpečnosti pri práci pre zamestnancov a existujúcim zamestnaneckým právam, - pomoci pri úhrade výdavkov súvisiacich so zdravotným postihnutím, - zamestnaníu, na trh práce (napr. uľahčenie zosúladenia rodinných a pracovných povinností, služby zamestnanosti), k školeniam, odbornému vzdelávaniu a príprave na trh práce, - zdravotnej starostlivosti vrátane cenovo dostupných pomôcok pre občanov so zdravotným postihnutím, - k formálnemu i neformálnemu vzdelávaniu a celoživotnému vzdelávaniu, - bývaníu a súvisiacim základným komunálnym službám, - doprave, - ďalším službám najmä službám všeobecného záujmu a tovarom, - spravodlivosti, právnej ochrane, právnym službám, - informáciám, - k iným právam (napr. politickým).	Návrh nariadenia má pozitívny vplyv na rozvoj nových priemyselných ekosystémov, s čím úzko súvisí aj rozvoj vedy, výskumu a inovácií, ako aj školského systému. Všetky faktory priamo vplyvajú na podporu zelenej a digitálnej transformácie a podporujú rast hospodárstva a konkurencieschopnosti. S uvedeným úzko súvisí rozmach podnikateľského prostredia a následne zlepšenia kvality života v krajine. Významným pozitívnym vplyvom je zvýšenie rastu zamestnanosti vďaka prílevu nových projektov. Okrem iného nariadenie sa zacielfuje aj na harmonizáciu uznávania kvalifikácií a odborných certifikátov, čo v značnej miere vplyva na dostupnosť kvalitnej práce a zamestnanosti v rámci celého vnútorného trhu. Rovnakou mierou sa zlepšuje dostupnosť formálneho i neformálneho vzdelávania pre potreby nových priemyselných ekosystémov, a to prostredníctvom budovania európskych akadémií neutrálneho priemyslu. Návrh nariadenia zabezpečuje harmonizovaný rámec pre vytvorenie prostredia, ktoré umožní rýchly prechod na odolný a dekarbonizovaný energetický systém, čím sa dosiahne stabilita cien energií a bezpečnosť ich dodávok.
	Má návrh významný vplyv na niektorú zo zraniteľných skupín obyvateľstva alebo skupín v riziku chudoby alebo sociálneho vylúčenia? Špecifikujte ovplyvnené skupiny v riziku chudoby a sociálneho vylúčenia a popíšte vplyv na ne. Je tento vplyv väčší ako vplyv na iné skupiny či subjekty? Uveďte veľkosť jednotlivých ovplyvnených skupín.	
	Zraniteľné skupiny alebo skupiny v riziku chudoby alebo sociálneho vylúčenia sú napr.: - domácnosti s nízkym príjmom (napr. žijúce iba zo sociálnych príjmov, alebo z príjmov pod hranicou rizika chudoby, alebo s	

<i>prijmom pod životným minimom, alebo patriace medzi 25% domácností s najnižším príjmom),</i> - nezamestnaní, najmä dlhodobo nezamestnaní, mladí nezamestnaní a nezamestnaní nad 50 rokov, - deti (0 – 17), - mladí ľudia (18 – 25 rokov), - starší ľudia, napr. ľudia vo veku nad 65 rokov alebo dôchodcovia, - ľudia so zdravotným postihnutím, - marginalizované rómske komunity - domácnosti s 3 a viac deťmi, - jednorodičovské domácnosti s deťmi (neúplné rodiny, ktoré tvoria najmä osamelé matky s deťmi), - prislušníci tretích krajín, azylanti, žiadatelia o azyl, - iné zraniteľné skupiny, ako sú napr. bezdomovci, ľudia opúšťajúci detské domovy alebo iné inštitucionálne zariadenia	
4.3 Identifikujte a popíšte vplyv na rovnosť príležitostí. Identifikujte, popíšte a kvantifikujte vplyv na rovnosť žien a mužov.	
	<i>4.3.1 Dodržiava návrh povinnosť rovnakého zaobchádzania so skupinami alebo jednotlivcami na základe pohlavia, rasy, etnicity, náboženstva alebo viery, zdravotného postihnutia, veku, sexuálnej orientácie alebo iného statusu? Mohol by viesť k nepriamej diskriminácii niektorých skupín obyvateľstva? Ak áno, ktoré skupiny sú takto ovplyvnené a akým spôsobom?</i>
	<i>4.3.2 Môže návrh viesť k zväčšovaniu nerovností medzi ženami a mužmi? Podporuje návrh rovnosť príležitostí? Má návrh odlišný vplyv na ženy a mužov? Popíšte vplyvy.</i>
	<i>Popíšte riziká návrhu, ktoré môžu viesť k zväčšovaniu nerovností:</i>
	<i>Popíšte pozitívne vplyvy návrhu na dosahovanie rovnosti žien a mužov, rovnosti príležitostí žien a mužov, prípadne vplyvy na ženy a mužov, ak sú odlišné:</i>
	<i>Má návrh významné vplyvy na niektorú zo zraniteľných skupín obyvateľstva? Ak áno, aké? Akým spôsobom? Zraniteľnou skupinou obyvateľstva sa rozumejú najmä ženy ohrozené viacnásobnou diskrimináciou, tehotné matky, seniorky, ženy patriace do marginalizovaných skupín obyvateľstva, migrantky, ženy a dievčatá so zdravotným postihnutím, obeť násilia a pod.</i>

<i>Pri identifikovaní vplyvov na rovnosť žien a mužov treba vziať do úvahy existujúce rozdiely medzi ženami a mužmi, ktoré sú relevantné k danej politike. Podpora rovnosti žien a mužov nespočíva len v odstraňovaní obmedzení a bariér pre plnohodnotnú účasť na ekonomickom, politickom a sociálnom živote spoločnosti ako aj rodinnom živote, ale taktiež v podpore rovnosti medzi nimi.</i> <i>V ktorých oblastiach podpory rovnosti žien a mužov návrh odstraňuje prekážky a/alebo podporuje rovnosť žien a mužov? Medzi oblasti podpory rovnosti žien a mužov okrem iného patria:</i> - podpora slobodného výberu povolania a ekonomickej činnosti - podpora vyrovnávania ekonomickej nezávislosti, - zosúladenie pracovného, súkromného a rodinného života, - podpora rovnosti príležitostí pri participácii na rozhodovaní, - boj proti domácejmu násiliu, násiliu na ženách a obchodovaniu s ľuďmi, - podpora vnímania osobnej starostlivosti o dieťa za rovnocennú s ekonomickou činnosťou a podpora neviditeľnej práce v domácnosti ako takej, - rešpektovanie osobných preferencií pri výbere povolania a zosúladzovania pracovného a rodinného života.	
4.4 Identifikujte, popíšte a kvantifikujte vplyvy na zamestnanosť a na trh práce. <i>V prípade kladnej odpovede pripojte odôvodnenie v súlade s Metodickým postupom pre analýzu sociálnych vplyvov.</i>	
<i>Uľahčuje návrh vznik nových pracovných miest? Ak áno, ako? Ak je to možné, doplňte kvantifikáciu.</i>	
<i>Identifikujte, v ktorých sektoroch a odvetviach ekonomiky, v ktorých regiónoch, pre aké skupiny zamestnancov, o aké typy zamestnania /pracovných úväzkov pôjde a pod.</i>	Návrh nariadenia vytvára rámec pre rozvoj nových ekosystémov v oblasti emisne neutrálneho priemyslu, vďaka čomu budú priamo podporené projekty vo výrobnnej sfére. realizáciou projektov vznikajú nové pracovné miesta. Podpora priemyselných projektov na seba nadväzuje aj vznik nepriamych pracovných miest a podnikateľských príležitostí v ďalších sektoroch ako je napr. elektrotechnický, strojársky a automobilový sektor. Zriadenie vnútroštátneho orgánu ako jediného kontaktného miesta vplýva aj na rast nových pracovných miest priamo vo verejnej správe. Kvantifikácia, vzhľadom na nemožnosť definovania konkrétnych projektov, ani rámec zriadenia vnútroštátneho orgánu, nie je v tejto chvíli možná a bude predmetom v prípade konkrétnych realizácií projektov.
<i>Vedie návrh k zániku pracovných miest? Ak áno, ako a akých? Ak je to možné, doplňte kvantifikáciu</i>	
<i>Identifikujte, v ktorých sektoroch a odvetviach ekonomiky, v ktorých regiónoch, o aké typy zamestnania /pracovných úväzkov pôjde a pod. Identifikujte možné dôsledky, skupiny</i>	Neočakáva sa.

	<i>zamestnancov, ktoré budú viac ovplyvnené a rozsah vplyvu.</i>	
	<i>Ovplyvňuje návrh dopyt po práci? Ak áno, ako?</i>	
	<i>Dopyt po práci závisí na jednej strane na produkcii tovarov a služieb v ekonomike a na druhej strane na cene práce.</i>	Predpokladá sa zvýšený dopyt po práci v oblasti automobilového, strojárkeho, elektrotechnického priemyslu, ako aj nadväzujúcich sektorov (chemický, oceliarsky, cementársky priemysel a iné)
	<i>Má návrh dosah na fungovanie trhu práce? Ak áno, aký?</i>	
	<i>Týka sa makroekonomických dosahov ako je napr. participácia na trhu práce, dlhodobá nezamestnanosť, regionálne rozdiely v mierach zamestnanosti. Ponuka práce môže byť ovplyvnená rôznymi premennými napr. úrovňou miezd, inštitucionálnym nastavením (napr. zosúladenie pracovného a súkromného života alebo uľahčovanie rôznych foriem mobility).</i>	Neočakáva sa.
	<i>Má návrh špecifické negatívne dôsledky pre isté skupiny profesií, skupín zamestnancov či živnostníkov? Ak áno, aké a pre ktoré skupiny?</i>	
	<i>Návrh môže ohrozovať napr. pracovníkov istých profesií favorizovaním špecifických aktivít či technológií.</i>	Neočakáva sa.
	<i>Ovplyvňuje návrh špecifické vekové skupiny zamestnancov? Ak áno, aké? Akým spôsobom?</i>	
	<i>Identifikujte, či návrh môže ovplyvniť rozhodnutia zamestnancov alebo zamestnávateľov a môže byť zdrojom neskoršieho vstupu na trh práce alebo predčasného odchodu z trhu práce jednotlivcov.</i>	Neočakáva sa.

Analýza vplyvov na životné prostredie
5.1 Ktoré zložky životného prostredia (najmä ovzdušie, voda, horniny, pôda, organizmy) budú predkladaným materiálom ovplyvnené a aký bude ich vplyv ?
<i>Typ, veľkosť a rozsah vplyvu</i> Akt o emisne neutrálnom priemysle je súčasťou „Priemyselného plánu v kontexte Európskej zelenej dohody pre vek emisnej neutralnosti“, ktorého cieľom je urýchlenie dosiahnutia cieľov Zelenej dohody. zabezpečením dodávok ENT a rozvoj celého ekosystému environmentálne neutrálneho priemyslu má priamy vplyv na dekarbonizáciu priemyslu a energetického systému. ENT umožňujú zelenú a digitálnu transformáciu a tým dosiahnutie cieľa klimatickej neutrality do roku 2050. Návrh nariadenia má pozitívny vplyv na všetky zložky životného prostredia, najmä zabezpečením kľúčových technológií pre dosiahnutie klimatickej neutrality.
5.2 Bude mať predkladaný materiál vplyv na chránené územia a ak áno, aký?
Návrh nariadenia má pozitívny vplyv na životné prostredie na celom území Slovenskej republiky.
5.3 Bude mať predkladaný materiál vplyvy na životné prostredie presahujúce štátne hranice? (ktoré zložky a ako budú najviac ovplyvnené)?
Návrh nariadenia bude mať pozitívny vplyv na životné prostredie všetkých krajín EÚ. Cieľom je zabezpečenie technológií pre klimatickú neutralitu a dekarbonizáciu priemyslu a energetického systému. Ovplyvnené budú všetky zložky životného prostredia.
5.4 Aké opatrenia budú prijaté na zmiernenie negatívneho vplyvu na životné prostredie?